



**Autoriteit  
Financiële Markten**

# **Wet financiële dienstverlening (Wfd)**

## **Achtergrondinformatie voor financieel dienstverleners**

## Veelgestelde vragen van financieel dienstverleners

<b>Vraag:</b>	<b>Antwoord in:</b>
Voor wie geldt de Wet financiële dienstverlening?	<i>Hoofdstuk 2 en Bijlage 3</i>
Wat wordt verstaan onder een financieel product?	<i>Hoofdstuk 2 en Bijlage 3</i>
Wat zijn de belangrijkste kwaliteitskenmerken van de Wet financiële dienstverlening?	<i>Hoofdstuk 3</i>
Welke rol heeft de Stichting Financiële Dienstverlening (StFD)?	<i>Paragraaf 1.3 en Bijlage 1</i>
Wat zijn de voordelen van het StFD-deelnemerschap?	<i>Samenvatting en Bijlage 1</i>
Moet ik een vergunning aanvragen?	<i>Hoofdstuk 4</i>
Welke personen binnen de onderneming moeten betrouwbaar zijn?	<i>Paragraaf 3.1</i>
Ik beschik over een diploma dat thans niet 'geldig' is voor de Wfd (niet vermeld in Bijlage 11 Besluit financiële dienstverlening). Waar kan ik terecht met een verzoek om gelijkstelling van dit diploma?	<i>Paragraaf 3.2</i>
Welke deskundigheidseisen gelden er?	<i>Paragraaf 3.2</i>
Moet ik als verzekeringsbemiddelaar een beroepsaansprakelijkheidsverzekering afsluiten?	<i>Paragraaf 3.4</i>
Mijn bedrijf heeft contractuele productieafspraken met een beperkt aantal verzekeraars. Moet ik de consument hierover informeren?	<i>Paragraaf 3.6</i>
Ik verleen verzekeringsdiensten aan zakelijke klanten. Val ik onder de Wet financiële dienstverlening?	<i>Hoofdstuk 2</i>
Wat wordt bedoeld met aangesloten instellingen?	<i>Paragraaf 4.6</i>
Wat zijn verbonden bemiddelaars?	<i>Paragraaf 4.5</i>
Als een consument een financieel product afneemt dat ik niet heb geadviseerd, heb ik dan verplichtingen op grond van de Wet financiële dienstverlening?	<i>Paragraaf 3.5</i>
Ben ik verantwoordelijk voor de werkzaamheden die ik aan derden uitbesteed?	<i>Paragraaf 3.5</i>
Moet ik voor elke consument een klantprofiel opstellen?	<i>Paragraaf 3.5</i>

Dit document is opgesteld op basis van de tekst van de Wet financiële dienstverlening (Wfd) van 12 mei 2005 (zoals gepubliceerd in het Staatsblad 339 van 5 juli 2005), het Besluit financiële dienstverlening (Bfd) (zoals gepubliceerd in Staatsblad 676 van 29 december 2005) en de Vrijstellingsregeling Wfd (Vr) (zoals gepubliceerd in de Staatscourant 247 van 20 december 2005 en gewijzigd met ingang van 4 mei 2006 (Staatscourant 85, 2 mei 2006)). In dit document is geen rekening gehouden met het Besluit van inwerking-treding (zoals gepubliceerd in Staatsblad 677) waarin bepalingen betreffende een gefaseerde invoering van bepaalde normen uit de Wfd en het Bfd zijn opgenomen.

Dit document dient enkel ter informatie. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend: de teksten van de Wfd, het Bfd en de Vr zijn leidend. Dit document bevat geen beleid van de Autoriteit Financiële Markten.

Wij wijzen u op onze Nieuwsbrief Wfd, waarin de belangrijkste wijzigingen met betrekking tot de Wfd worden weergegeven. U kunt zich abonneren op onze Nieuwsbrief via [www.afm.nl](http://www.afm.nl).

## Inhoudsopgave

	<b>Veel gestelde vragen van financieel dienstverleners</b>	
	<b>Samenvatting</b>	<b>4</b>
	<b>Inleiding</b>	<b>8</b>
<b>1</b>	<b>Financieel toezicht, de rol van de AFM en de Stichting Financiële Dienstverlening</b>	<b>9</b>
1.1	Financieel toezicht in Nederland	9
1.2	Autoriteit Financiële Markten	9
1.3	Stelsel van zelftoezicht – Stichting Financiële Dienstverlening	10
<b>2</b>	<b>Op welke product-dienstcombinaties en op wie is de Wfd van toepassing?</b>	<b>11</b>
<b>3</b>	<b>Kwaliteitskenmerken Wfd</b>	<b>13</b>
3.1	Betrouwbaarheid	13
3.2	Deskundigheid	14
3.3	Adequate en integere bedrijfsvoering	18
3.4	Financiële zekerheid	20
3.5	Zorgplicht	20
3.6	Transparantie	25
<b>4</b>	<b>Vergunningen en het proces van vergunningverlening</b>	<b>29</b>
4.1	Vergunningen	29
4.2	Vrijstelling onder de Wfd	30
4.3	Vergunning van rechtswege	31
4.4	Europees Paspoort	31
4.5	Verbonden bemiddelaar	32
4.6	Aangesloten instelling	32
4.7	Een vergunning	32
4.8	Mutaties	32
4.9	Afwijzing van vergunningaanvraag	33
<b>Bijl. 1</b>	<b>Toezichtstrategie AFM, toezichtkosten en bijdrage marktpartijen (o.a. StFD)</b>	<b>34</b>
<b>Bijl. 2</b>	<b>Rollen in het distributieproces</b>	<b>37</b>
<b>Bijl. 3</b>	<b>Financiële diensten en producten zoals genoemd in de Wfd</b>	<b>39</b>
<b>Bijl. 4</b>	<b>Reikwijdte bepalingen Wfd</b>	<b>42</b>
<b>Bijl. 5</b>	<b>Transponeringstabel / Bijlage 11 Bfd</b>	<b>44</b>
<b>Bijl. 6</b>	<b>Grote risico's</b>	<b>46</b>
<b>Bijl. 7</b>	<b>Wfd Nieuwsbrief / Laatste ontwikkeling 29 december 2005</b>	<b>47</b>
<b>Bijl. 8</b>	<b>Geraadpleegde documenten</b>	<b>49</b>

## Samenvatting

In deze samenvatting treft u aan:

- op welke product-dienstcombinaties de Wfd van toepassing is;
- wat de belangrijkste kwaliteitskenmerken (normen) zijn waaraan een financieel dienstverlener moet voldoen;
- informatie over het proces van vergunningverlening.

Op welke product-dienstcombinaties en op wie is de Wfd van toepassing?

Onder de reikwijdte van de Wfd vallen de diensten aanbieden, adviseren, (herverzekerings-) bemiddelen en het optreden als (onder)gevolmachtigde agent, met betrekking tot financiële producten. Afhankelijk van de diensten die een financieel dienstverlener verricht en de producten die hij voert, valt hij al dan niet onder de reikwijdte van de Wfd.

Producten / Diensten	Verzekeren (Leven)	Verzekeren (Schade)	Krediet (Consumptief)	Krediet (Hypotheek)	Betalen & Sparen	Electronisch geld	Beleggingsobjecten	Effecten / Beleggen*
Aanbieden	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Adviseren	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja*
Bemiddelen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Herverzekerings bemiddelen	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Optreden als gevolmachtigd agent	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*\* Artikel 2 Wfd geeft aan dat bepaalde Wte- / Wtb-vergunninghouders geen Wfd-vergunning nodig hebben om te mogen adviseren met betrekking tot effecten/beleggen. Alleen het uitsluitend adviseren over effecten valt onder de Wfd. Effectenbemiddelaars / vermogensbeheerders die over effecten adviseren vallen niet onder de Wfd: voor die activiteiten vallen ze onder de effectenwetgeving.*

Bovenstaande product-dienstcombinaties vallen onder de reikwijdte van de Wfd. Daarnaast vallen combinaties van twee of meer van de bovenstaande producten onder de reikwijdte van de Wfd. Bij verzekeringen strekt de reikwijdte van de Wfd zich ook uit tot de zakelijke dienstverlening.

Kwaliteitskenmerken Wfd

Afhankelijk van de rol die een financieel dienstverlener in het proces speelt, heeft hij bepaalde plichten (kwaliteitskenmerken). De plichten van een aanbieder wijken op sommige terreinen af van die van een bemiddelaar. Zie de AFM-publicatie 'Wfd – Normen per Kwaliteitskenmerk' (te vinden op [www.afm.nl](http://www.afm.nl)) voor een categorisering van financieel dienstverleners en de wel of niet van toepassing zijnde plichten.

De Wfd omvat de volgende kwaliteitskenmerken:

- **Betrouwbaarheid**

Bij (mede)beleidsbepalers van de financieel dienstverlener, dient de betrouwbaarheid buiten twijfel te staan. Ook moet de financieel dienstverlener er voor zorgen dat zijn werknemers en andere personen, die onder zijn verantwoordelijkheid inhoudelijk

klantencontact hebben (klantmedewerkers), betrouwbaar zijn. De vereisten in de Wfd ten aanzien van betrouwbaarheid gelden niet voor de klantmedewerkers van financieel dienstverleners die een Wfd-vergunning van rechtswege ontvangen, zoals Wtv-, Wtn- en Wtk-instellingen.

- **Deskundigheid**

De personen die het dagelijks beleid bepalen dienen deskundig te zijn met betrekking tot de bedrijfsvoering van de financieel dienstverlener. Een zodanig aantal feitelijk leidinggevend dient over voldoende vakbekwaamheid te beschikken dat de kwaliteit van de financiële dienstverlening aan de consument kan worden gewaarborgd.

Daarnaast moet de financieel dienstverlener zorgdragen voor de deskundigheid van zijn werknemers en andere personen die onder zijn verantwoordelijkheid inhoudelijk klantencontact hebben, zodat de kwaliteit van de financieel dienstverlening aan de consument wordt gewaarborgd.

Deze deskundigheid kan door middel van diploma's of inrichting van de bedrijfsvoering aangetoond worden.

- **Adequate en integere bedrijfsvoering**

De bedrijfsvoering moet zodanig zijn ingericht, dat de AFM de verplichtingen die voortvloeien uit de Wfd kan controleren.

Daarnaast gelden er ook regels met betrekking tot een doorzichtige zeggenschapsstructuur, integriteit van de financieel dienstverlener en zijn werknemers, en een meldplicht voor aanbieders en financieel dienstverleners.

- **Financiële zekerheid**

Bemiddelaars in verzekeringen en herverzekeringsbemiddelaars moeten over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening beschikken.<sup>[1]</sup>

- **Zorgplicht**

De voornaamste eisen zijn hier:

- Indien de financieel dienstverlener adviseert, stelt hij bij complexe producten en andere impactvolle producten een klantprofiel op, houdt hij bij het advies rekening met dit profiel en communiceert hij de overwegingen (het zogenaamde adviestraject);
- De financieel dienstverlener dient te beschikken over een klachtenprocedure en dient aangesloten te zijn bij één of meerdere erkende geschillencommissies;
- Bij uitbesteding van werkzaamheden aan derden is de financieel dienstverlener ervoor verantwoordelijk dat deze werkzaamheden conform de Wfd-normen uitgevoerd worden;
- Aanbieders mogen alleen zaken doen met een bemiddelaar die over de juiste Wfd-vergunning beschikt en moeten actief de vergunningen van de bemiddelaars controleren;
- Aanbieders van krediet dienen overkreditering te voorkomen, dienen het acceptatiebeleid vast te leggen en dienen dit acceptatiebeleid ook toe te passen.

[1] *Verbonden bemiddelaars, onderlinge waarborgmaatschappijen en verzekeraars zijn onder bepaalde voorwaarden (zie Vrijstellingsregeling Wfd) van deze verplichting vrijgesteld.*

- **Transparantie**

De financieel dienstverlener verstrekt voorafgaande aan de totstandkoming van de overeenkomst de informatie die redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van het aangeboden product. De informatie moet correct, begrijpelijk en niet misleidend zijn. Daarnaast stelt de Wfd eisen ten aanzien van reclame-uitingen, de financiële bijsluiter, het kredietprospectus en het beleggingsobjectprospectus. De financieel dienstverlener dient voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst informatie over zijn dienstverlening te verstrekken. Dit betreft onder andere de aard van de financiële dienstverlening, zijn interne klachtenprocedure en zijn registratie bij de AFM.

**Vergunning en het proces van vergunningverlening**

Ondernemingen kunnen actief zijn onder de Wfd op basis van:

- Een vergunning, die zij moeten aanvragen bij de AFM;
- Een vergunning van rechtswege;
- Een Europees Paspoort;
- Een aanmelding als verbonden bemiddelaar door een aanbieder;
- Een aanmelding als aangesloten instelling door een collectieve vergunninghouder;
- Een vrijstelling van de vergunningplicht.

Bij de aanvraag van de Wfd-vergunning dient de financieel dienstverlener aan te geven in welke product-dienstcombinatie(s) hij actief wil zijn.

De aanvraag van de Wfd-vergunning kan geheel elektronisch plaatsvinden. Het vergunningaanvraagformulier is te vinden op de website van de AFM ([www.afm.nl](http://www.afm.nl)).

De Wfd (en de Vrijstellingsregeling Wfd) kent een overgangsregime, waarin bepaalde financieel dienstverleners die vóór 1 februari 2006 een vergunning hebben aangevraagd, hun per 1 januari 2006 bestaande activiteiten kunnen continueren zolang hun vergunningaanvraag bij de AFM in behandeling is. Indien u niet voor het overgangsregime in aanmerking kwam of niet vóór 1 februari 2006 een vergunning bij de AFM hebt aangevraagd, mag u geen vergunningplichtige activiteiten verrichten zonder vergunning. In dat geval mag u uw vergunningplichtige activiteiten pas aanvangen nadat de AFM een vergunning heeft verleend.

**Vrijstellingsregeling Wfd**

De Vrijstellingsregeling Wfd bevat vrijstellingen van plichten uit de Wfd en vrijstellingen van plichten uit lagere wet- en regelgeving die op de Wfd is gebaseerd.<sup>[2]</sup> Bepaalde plichten gelden daarmee niet voor bepaalde categorieën van financieel dienstverleners en/of financiële diensten en/of financiële producten. In dit document (hoofdstukken 1 t/m 4) zijn de belangrijkste vrijstellingen verwerkt.

**Stelsel van zelftoezicht – Stichting Financiële Dienstverlening**

De StFD ([www.stfd.nl](http://www.stfd.nl)) ondersteunt financieel dienstverleners bij het aanvragen van een Wfd-vergunning en maakt het hen makkelijker om de normen uit de Wfd na te leven. De AFM beveelt u aan om deelnemer van de StFD te worden. De belangrijkste voordelen van het deelnemerschap zijn:

- Begeleiding bij het proces van de vergunningaanvraag en gedeeltelijke controle van uw ingediende vergunningaanvraag;

[2] Voor de integrale tekst van de Vrijstellingsregeling Wfd (inclusief toelichting) zie [www.minfin.nl/wfd](http://www.minfin.nl/wfd) - via de menu-optie 'Documentatie'.

- Het jaarlijkse self assessment (vragenlijst) inclusief terugkoppeling. Dat wil zeggen dat de StFD u een vertrouwelijk advies op maat geeft wanneer u mogelijk niet of niet meer voldoet aan de Wfd. Dit geeft u de gelegenheid om alsnog de juiste maatregelen te nemen;
- Vertegenwoordiging van StFD-deelnemers in overleggen om de Wfd 'werkbaar' te houden, bijvoorbeeld met de AFM en het ministerie van Financiën;
- Een helpdesk (telefoon 0900 - 626 2625, 20 cent per minuut) voor antwoorden op meer dan 350 onder financieel dienstverleners levende vragen over de Wfd;
- Een eenmalig kostenvoordeel van € 100 bij het aanvragen van de vergunning;
- Een jaarlijks kostenvoordeel van waarschijnlijk tenminste € 350 voor het zogenaamde doorlopend toezicht.

## Inleiding

Deze brochure is bedoeld voor financieel dienstverleners die te maken hebben met de Wet financiële dienstverlening (Wfd). De informatie in deze brochure geeft inzicht en biedt ondersteuning bij het naleven van de wet.

De Wfd legt verantwoordelijkheden vast van financieel dienstverleners, zodat aan consumenten bescherming geboden wordt, waarbij het niet moet uitmaken:

- Via welk distributiekanaal de consument een product aanschaft (distributieconsistentie);
- In welke financiële sector het betreffende product zijn oorsprong heeft (cross-sectorconsistentie).

Deze distributie- en cross-sectorconsistentie zijn niet alleen gericht op het creëren van een samenhangend beschermingsniveau voor consumenten, maar waarborgen ook dat het speelveld waarop de financieel dienstverleners actief zijn 'gelijk' is en verstoring van de concurrentie zoveel mogelijk voorkomen wordt.

Partijen die met vergunningplichtige financiële dienstverlening willen gaan starten dienen eerst een Wfd-vergunning bij de AFM aan te vragen en te ontvangen voordat zij kunnen starten. De hiervoor in te vullen formulieren zijn te vinden op de website van de AFM ([www.afm.nl](http://www.afm.nl)).

Deze brochure informeert over de product-dienstcombinaties waarop de Wfd van toepassing is, de belangrijkste kwaliteitskenmerken (normen) en over het proces van vergunningverlening. De kwaliteitskenmerken van de Wfd zijn: betrouwbaarheid, deskundigheid, financiële zekerheid, adequate en integere bedrijfsvoering, zorgplicht en transparantie.

Onder de reikwijdte van de Wfd vallen de diensten aanbieden, adviseren, (herverzekerings-) bemiddelen en het optreden als (onder)gevolmachtigde agent, met betrekking tot financiële producten. De financieel dienstverlener dient bij de aanvraag van de Wfd-vergunning aan te geven in welke product-dienstcombinatie(s) hij actief wil zijn.

De Vrijstellingsregeling Wfd bevat vrijstellingen van plichten uit de Wfd en vrijstellingen van plichten uit lagere wet- en regelgeving die op de Wfd zijn gebaseerd.<sup>[3]</sup> Bepaalde plichten gelden daarmee niet voor bepaalde categorieën van financieel dienstverleners en/of financiële diensten en/of financiële producten. In dit document (hoofdstukken 1 t/m 4) zijn de belangrijkste vrijstellingen verwerkt.

Bepaalde bestaande diploma's, behaald in de periode tussen 1 januari 2000 en 1 oktober 2007, worden gelijkgesteld aan geldige diploma's onder de Wfd. Als de betreffende diploma's zijn behaald vóór 1 januari 2000 dient in aanvulling op het diploma drie jaar relevante werkervaring tussen 1 januari 2000 en 1 januari 2006 te zijn opgedaan.

[3] Voor de integrale tekst van de Vrijstellingsregeling Wfd (inclusief toelichting) zie [www.minfin.nl/wfd](http://www.minfin.nl/wfd) - via de menu-optie 'Documentatie'.



# **1 Financieel toezicht, de rol van de AFM en de Stichting Financiële Dienstverlening**

## **1.1 Financieel toezicht in Nederland**

Het financiële toezicht in Nederland is opgesplitst in gedragstoezicht en prudentieel toezicht. De Nederlandsche Bank (DNB) is verantwoordelijk voor het prudentieel toezicht. Dit houdt in dat zij erop toeziet of partijen op de financiële markten aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen. De AFM is verantwoordelijk voor het gedragstoezicht. In een overeenkomst (convenant) tussen de AFM en DNB is de coördinatie van het toezicht tussen de toezichthouders vastgelegd met als doel een effectieve en efficiënte uitvoering van het toezicht.

## **1.2 Autoriteit Financiële Markten**

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is toezichthouder op het gedrag van en de informatieverstrekking door alle partijen op de financiële markten in Nederland, dat wil zeggen op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Het statutaire doel van de AFM is “het bevorderen op de financiële markten van een ordelijk en transparant marktproces, een zuivere verhouding tussen marktpartijen en de bescherming van de consument”.

De AFM ziet er op toe dat partijen zich aan de relevante wetten en regels houden. Ook adviseert de AFM het ministerie van Financiën bij het ontwikkelen van nieuwe wetten en regels met betrekking tot het gedragstoezicht op de financiële markten. De AFM kan ook, binnen de door het ministerie gestelde grenzen, zelf regels ontwikkelen.

De operationele doelstellingen van de AFM zijn:

- het bevorderen van de toegang tot de markt;
- het bevorderen van de goede werking van de markt;
- het borgen van het vertrouwen in de markt.

Deze doelstellingen dienen niet alleen het belang van afnemers van financiële diensten en producten, maar ook dat van de economie als geheel. Zowel het publiek, het bedrijfsleven als de overheid zijn voor veel activiteiten afhankelijk van de financiële producten die op de markten worden aangeboden. Vertrouwen in de ordelijke en eerlijke werking van die markten is hierbij cruciaal. Daarom is goed toezicht van groot belang.

Bij de uitvoering van de doelstellingen laat de AFM zich leiden door begrippen als integriteit, transparantie, adequate informatieverstrekking en gelijkwaardigheid.

De uitvoering van het toezicht door de AFM is gebaseerd op vier principes: kraakhelder de feiten kennen, aan de hand van deze feiten juridisch en economisch juiste analyses maken, zorgvuldig en evenwichtig beslissen op basis van de feiten en analyses en scherp reageren als het erop aan komt.

Waar de markt kan en wil bijdragen aan het toezicht, moet de markt actief deze mogelijkheid nemen. Dit heet zelfregulering of zelftoezicht. Er is behoefte aan toezicht als alle partijen vaststellen dat de markt zelf – dat wil zeggen dus zonder toezicht – onvoldoende bijdraagt aan de doelstellingen vertrouwen, toegang en goede werking. Voor die onderdelen van de

financiële markt waar regulering en toezicht nodig zijn, wordt de vraag gesteld in welke mate marktpartijen zelf een deel of het gehele toezicht kunnen uitvoeren en in welke mate een externe toezichthouder nodig is.

### **1.3 Stelsel van zelftoezicht – Stichting Financiële Dienstverlening**

Organisatorische verbanden van marktpartijen kunnen een rol spelen bij de handhaving van de geldende regels. Controle op de naleving van wet- en regelgeving door marktpartijen zelf zal de toezichtstaak van de AFM kunnen verlichten. Daarnaast kunnen marktpartijen een rol vervullen bij het verzamelen en structureren van voor de toezichthouder relevante informatie, waardoor de AFM zich kan beperken in haar toezicht. Door deze vermindering van de toezichtinspanning van de AFM zullen de totale toezichtkosten, en daarmee de afdrachten voor de financiering van het toezicht geringer kunnen zijn.

De Stichting Financiële Dienstverlening (StFD) is een dergelijk verband. De StFD is een initiatief van representatieve organisaties in de financiële sector. De AFM werkt samen met de StFD om de verlening van Wfd-vergunningen aan en het toezicht op aan de StFD deelnemende financieel dienstverleners zo effectief en slagvaardig mogelijk te laten plaatsvinden. Om hun samenwerking te bevestigen hebben beide partijen een convenant (te vinden op [www.afm.nl](http://www.afm.nl)) gesloten waarin onder meer het doel, de activiteiten en de organisatie en inrichting van de StFD zijn vastgelegd.

De StFD ondersteunt financieel dienstverleners bij het aanvragen van een Wfd-vergunning en maakt het hen makkelijker om de normen uit de Wfd na te leven, onder andere door een self assessment<sup>[4]</sup> te ontwikkelen. Zo levert de StFD een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van de markt. Ook pleegt de StFD namens de marktpartijen overleg met de AFM en het ministerie van Financiën over ontwikkelingen die relevant zijn voor de Wfd.

De StFD is geen toezichthouder en vervangt als zodanig het toezicht door de AFM niet, maar beoogt met haar activiteiten naleving van de normen van de Wfd te bevorderen, hetgeen een lagere toezichtinspanning van de AFM onder de aangesloten dienstverleners rechtvaardigt. Dit leidt voor de aan de StFD deelnemende financieel dienstverleners ook tot lagere kosten van het toezicht. Het jaarlijkse kostenvoordeel voor StFD-deelnemers zal waarschijnlijk tenminste € 350 bedragen.

Meer informatie over de rol van de StFD kunt u vinden in bijlage 1 en op de website van de StFD: [www.stfd.nl](http://www.stfd.nl).

*[4] Het self assessment is een vragenlijst die door de financieel dienstverlener zelf periodiek ingevuld wordt ten behoeve van de risico-analyse door de StFD.*

## 2 Op welke product-dienstcombinaties en op wie is de Wfd van toepassing?

Afhankelijk van de producten die een financieel dienstverlener voert en de diensten die hij verricht, valt hij al dan niet onder de reikwijdte van de Wfd.

De volgende product-dienstcombinaties vallen onder de reikwijdte van de Wfd:

Producten / Diensten	Verzekeren (Leven)	Verzekeren (Schade)	Krediet (Consumptief)	Krediet (Hypotheken)	Betalen & Sparen	Electronisch geld	Beleggingsobjecten	Effecten / Beleggen*
Aanbieden	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Adviseren	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja*
Bemiddelen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Herverzekeringsbemiddelen	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Optreden als gevolmachtigd agent	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*\* Artikel 2 Wfd geeft aan dat bepaalde Wte- / Wtb-vergunninghouders geen Wfd-vergunning nodig hebben om te mogen adviseren met betrekking tot effecten/beleggen. Alleen het uitsluitend adviseren over effecten valt onder de Wfd. Effectenbemiddelaars / vermogensbeheerders die over effecten adviseren vallen niet onder de Wfd: voor die activiteiten vallen ze onder de effectenwetgeving.*

Voor een omschrijving van de diensten en producten zoals hierboven genoemd, verwijzen wij u naar bijlage 3.

De volgende financiële diensten vallen dus binnen de reikwijdte van de Wfd: aanbieden, adviseren, (herverzekerings)bemiddelen en optreden als gevolmachtigd agent.

De volgende financiële producten vallen binnen de reikwijdte van de Wfd:

- een verzekering (leven en schade);
- een krediet (hypothecair en consumptief krediet);
- een effect;
- een beleggingsobject<sup>[5]</sup> (bijvoorbeeld teakhout);
- een betaalrekening met inbegrip van de daaraan verbonden betaalfaciliteiten;
- een spaarrekening met inbegrip van de daaraan verbonden spaarfaciliteiten;
- elektronisch geld;
- een combinatieproduct, van één of meerdere bovenstaande producten;
- een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen product.<sup>[6]</sup>

Zie ook bijlage 4 voor de reikwijdte bepalingen Wfd, en de Vrijstellingsregeling Wfd<sup>[7]</sup> voor een overzicht van activiteiten die, onder bepaalde voorwaarden, van de Wfd zijn vrijgesteld.

[5] In artikel 10 Vrijstellingsregeling Wfd is bepaald in welke gevallen financiële producten die als een beleggingsobject danwel als een financieel product zoals genoemd in artikel 3 Bfd kwalificeren, zijn vrijgesteld van de Wfd/het Bfd.

[6] Zie artikel 3 van het Bfd waarin een sterk op een beleggingsobject gelijkend product, zijnde een recht op de opbrengst van een zaak, onder de reikwijdte van de Wfd wordt gebracht.

[7] Voor de integrale tekst van de Vrijstellingsregeling Wfd (inclusief toelichting) zie [www.minfin.nl/wfd](http://www.minfin.nl/wfd) - via de menu-optie 'Documentatie'.

De volgende financieel dienstverleners vallen bijvoorbeeld onder de reikwijdte van de Wfd:

- Aanbieders van financiële producten;
  - Verzekeraars;
  - Banken;
  - Aanbieders van consumentenkrediet;
  - Aanbieders van beleggingsobjecten;
- Adviseurs met betrekking tot financiële producten;
- Bemiddelaars inzake financiële producten, inclusief bedrijven die het bemiddelen als nevenactiviteit hebben;
- Herverzekeringsbemiddelaars;
- (Onder)gevolmachtigde agenten.

Iedere financieel dienstverlener die onder de reikwijdte van de Wfd valt, dient over een Wfd-vergunning te beschikken. Het is **verboden** om financiële diensten te verlenen zonder Wfd-vergunning, tenzij men niet binnen de reikwijdte van de Wfd valt of onder een (gedeeltelijke) algemene vrijstelling valt. Financieel dienstverleners die hun vergunningaanvraag voor 1 februari 2006 hebben ingediend, vallen onder het overgangsregime. Zij mogen daarom gedurende de behandeling van hun vergunningaanvraag hun vergunningplichtige activiteiten (die zij voor 1 januari 2006 reeds verrichtten) voortzetten. Het is overigens niet langer mogelijk om een vergunning onder het Wfd-overgangsregime aan te vragen. Alle financieel dienstverleners die nog geen vergunningaanvraag hebben ingediend moeten een zogenaamde reguliere vergunning aanvragen. Dit houdt in dat zij geen vergunningplichtige activiteiten mogen verrichten totdat de AFM een Wfd vergunning heeft verleend.

**Zakelijke markt** De Wfd is in beginsel alleen van toepassing op financiële dienstverlening ten aanzien van consumenten. Echter, in geval van financiële diensten ten aanzien van een **verzekering** of ten aanzien van een financieel product dat bestaat uit een combinatie van financiële producten waarvan een verzekering deel uitmaakt strekt de reikwijdte van de Wfd zich ook uit tot dienstverlening aan de zakelijke markt,<sup>[8]</sup> waarbij het verzekeren van grote risico's niet onder de reikwijdte van de artikelen 30 tot en met 41 van de Wfd valt, (zie voor grote risico's bijlage 6). Bij alle andere producten valt alleen de dienstverlening aan consumenten onder de reikwijdte van de Wfd.

**Vrijstellingsregeling Wfd** De Vrijstellingsregeling Wfd bevat vrijstellingen van de plichten zoals vermeld in de Wfd en lagere wet- en regelgeving. Hieronder volgt een aantal voorbeelden. Zie de Vrijstellingsregeling voor de opsomming van alle vrijstellingen.

- **Vrijstellingen voor diensten aan bepaalde categorieën consumenten**  
Financieel dienstverleners zijn voor bepaalde activiteiten jegens bepaalde consumenten vrijgesteld van de Wfd. Zo zijn bijvoorbeeld financieel dienstverleners van de Wfd vrijgesteld voor zover zij financiële diensten verlenen aan hun eigen werknemers. Deze vrijstelling geldt niet voor krediet.

[8] Dit geldt niet voor overeenkomsten op afstand zoals beschreven in artikel 40 en 41 van de Wfd.

- **Financieel dienstverleners met andere hoofdwerkzaamheid**

Verkopers van auto's, zeiljachten en elektronische apparatuur zijn bijvoorbeeld, onder voorwaarden, gedeeltelijk vrijgesteld van de Wfd, mits deze financieel dienstverleners een andere hoofdwerkzaamheid dan bemiddeling in goederenkrediet hebben. De normen inzake informatieverstrekking, uitbesteding, financiële dienstverlening op afstand en de verhouding tussen aanbieder en de bemiddelaar zijn wel van toepassing.

Er zijn financieel dienstverleners die een andere hoofdwerkzaamheid hebben dan het verlenen van financiële diensten. Dergelijke dienstverleners die uit hoofde van die andere hoofdwerkzaamheid inzicht hebben in de financiële situatie van consumenten en optreden als adviseur zijn, onder voorwaarden, vrijgesteld van de Wfd. Gedacht kan worden aan actuarissen, belastingadviseurs, fiscalisten en accountants.

### **3 Kwaliteitskenmerken Wfd**

De Wfd omvat de volgende kwaliteitskenmerken:

- Betrouwbaarheid
- Deskundigheid
- Adequate en integere bedrijfsvoering
- Financiële zekerheid
- Zorgplicht
- Transparantie

Afhankelijk van de rol die een financieel dienstverlener in het proces speelt, gelden bepaalde plichten (kwaliteitskenmerken). De plichten van een aanbieder wijken op sommige terreinen af van die van een bemiddelaar. Zie de AFM-publicatie 'Wfd – Normen per Kwaliteitskenmerk' (te vinden op [www.afm.nl](http://www.afm.nl)) voor een categorisering van financieel dienstverleners en de wel of niet van toepassing zijnde plichten.

Hieronder volgen de belangrijkste elementen van de zes kwaliteitskenmerken van de Wfd.

#### **3.1 Betrouwbaarheid**

De betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepalers van de financieel dienstverlener dient buiten twijfel te staan. Dit wordt door de AFM getoetst bij de aanvraag van de Wfd-vergunning en wanneer het voornemen bij een vergunninghouder bestaat om nieuwe (mede)beleidsbepalers te benoemen. Als de betrouwbaarheid van de (mede)beleidsbepaler niet buiten twijfel staat, mag de betreffende persoon niet in die functie worden benoemd.

Bij de beoordeling van de betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepalers zullen onder meer fiscale en bestuursrechtelijke antecedenten worden betrokken, waarbij zal worden aangesloten bij de reeds bestaande toetsing van bestuurders.

Wanneer in het kader van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 of de Wet toezicht beleggingsinstellingen, of door De Nederlandsche Bank N.V. voor de toepassing van de Wet toezicht kredietwezen 1992, de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 of de Wet toezicht natuura-uitvaartverzekeringsbedrijf, is vastgesteld dat de betrouwbaarheid van een persoon buiten twijfel staat, zal de betrouwbaarheid onder de Wfd niet opnieuw worden getoetst, tenzij er naar het oordeel van de AFM redelijke aanleiding is tot een nieuwe beoordeling door een wijziging in relevante feiten en omstandigheden.

Als een financieel dienstverlener in het kader van zijn normale bedrijfsvoering constateert dat zich een wijziging heeft voorgedaan in de gegevens, die voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van de (mede)beleidsbepalers relevant zijn, dan dienen deze financieel dienstverleners dit onverwijld aan de AFM te melden.

Een financieel dienstverlener draagt er tevens zorg voor dat de betrouwbaarheid van zijn werknemers en van andere personen, die zich onder zijn verantwoordelijkheid rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening, buiten twijfel staat.<sup>[9]</sup> Met die laatste groep personen wordt bedoeld op personen die het contact met de klant hebben. Werknemers en andere personen, die zich rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening:

- moeten een verklaring omtrent het gedrag kunnen overleggen als bedoeld in de Wet justitiële gegevens. Dit houdt in dat indien een klantmedewerker een dergelijke verklaring heeft ontvangen, daaruit kan worden afgeleid dat de betreffende persoon beschikt over een blanco strafblad met betrekking tot ernstige strafbare feiten in verband met vermogensdelicten of andere met financiële activiteiten verband houdende delicten; en
- mogen niet failliet zijn verklaard (tenzij rehabilitatie heeft plaatsgevonden). Een verzoek om rehabilitatie kan bij de rechtbank worden ingediend nadat een faillissement is beëindigd.

Deze gelden niet ten aanzien van werknemers en andere personen, die zich onder de verantwoordelijkheid van de financieel dienstverlener rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening, die op 1 januari als zodanig bij de financieel dienstverlener in dienst waren. Indien deze personen na 1 januari 2006 in dienst van een andere financieel dienstverlener treden, geldt de uitzondering niet langer en dienen zij alsnog een verklaring omtrent het gedrag te kunnen overleggen.

### **3.2 Deskundigheid**

De personen die het dagelijks beleid bepalen dienen deskundig te zijn in verband met de bedrijfsvoering van de financieel dienstverlener. Daarnaast dient de financieel dienstverlener zorg te dragen voor de deskundigheid van zijn werknemers, en personen die zich onder zijn verantwoordelijkheid rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening (klantmedewerkers).<sup>[10]</sup> De dienstverlener moet hiertoe beschikken over een zodanig aantal feitelijk leidinggevend (degenen die het verkoopproces, het klantcontact, inhoudelijk effectief kunnen sturen of beïnvloeden) met voldoende vakbekwaamheid, dat de kwaliteit van de

*[9] Deze eis geldt niet banken en verzekeraars die onder prudentieel toezicht bij De Nederlandsche Bank staan.*

*[10] In verband met de producten sparen en betalen is de financieel dienstverlener niet verplicht zorg te dragen voor de deskundigheid van klantmedewerkers.*

dienstverlening aan de consument gewaarborgd wordt.

**Medewerkers** De deskundigheidsborging van werknemers en andere personen die zich onder verantwoordelijkheid van de financieel dienstverlener rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening, kan worden gerealiseerd door:

- aan te tonen dat zij beschikken over een geldig diploma; of
- een zodanige inrichting van de bedrijfsvoering te hebben dat deze de kwaliteit van de financiële dienstverlening aan consumenten voldoende waarborgt.

**Feitelijk leidinggevend** De vakbekwaamheid van de feitelijk leidinggevend kan worden aangetoond door:

- het beschikken door feitelijk leidinggevend over een geldig diploma; of
- het zodanig inrichten van de bedrijfsvoering dat deze de kwaliteit van de financiële dienstverlening aan consumenten voldoende waarborgt. Deze mogelijkheid zal alleen gelden voor financieel dienstverleners met een gemiddeld aantal werknemers van meer dan 50.

De AFM heeft in haar Wfd Nieuwsbrief/Laatste ontwikkeling van 29 december 2005 (opgenomen als bijlage 7) een toelichting gegeven op de borging van deskundigheid door financieel dienstverleners met minder dan vijftig medewerkers. De toelichting betreft de hierboven bij medewerkers als tweede genoemde optie (inrichting bedrijfsvoering oftewel ‘adequate bedrijfsvoering’) en de situatie waarin een hiërarchisch leidinggevende (bijvoorbeeld een bestuurder) van een financieel dienstverlener niet in het bezit is van de vereiste diploma’s, maar wel klantcontact heeft.

**Diploma’s** Met betrekking tot het behalen van diploma’s geldt: een examen kan zowel collectief (bij meerdere personen op hetzelfde moment) als individueel worden afgenomen. In het laatste geval kan worden gedacht aan een zogenaamd assessment, waarbij een persoon op individuele basis wordt getoetst op zogenaamde ‘eerder verworven competenties’. Indien uit de afgenomen toets blijkt dat de betrokken persoon voldoet aan de voor hem relevante eindtermen en hij dus beschikt over het vereiste deskundigheidsniveau, zal het exameninstituut dat de toets heeft afgenomen aan deze persoon een diploma afgeven.

**Eindtermen** De hierboven genoemde diploma’s betreffen diploma’s ter zake van:

- de eindtermen inzake de algemene basismodule (bijlage 1 Bfd);
- en, afhankelijk van de hierna genoemde financiële producten ten aanzien waarvan betrokkenen zich rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening, de eindtermen opgenomen in de volgende bijlagen van het Bfd:
  - hypothecair krediet<sup>[11]</sup> (bijlage 2 Bfd);
  - consumptief krediet, al dan niet gecombineerd met arbeidsongeschiktheidsverzekeringen: (bijlage 3 Bfd);

<sup>[11]</sup> Al dan niet al dan niet gecombineerd met opstal-, inboedel-, arbeidsongeschiktheids- of overlijdensrisicoverzekeringen, waarbij de verplichting van de aanbieder tot het doen van een uitkering of een reeks van uitkeringen alleen dan ontstaat, indien het overlijden van degene op wiens leven de verzekering betrekking heeft plaatsvindt voor de in de polis genoemde datum.

- schadeverzekeringen (bijlage 4 Bfd);
- levensverzekeringen, al dan niet gecombineerd met arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (bijlagen 5 en 6 Bfd);
- beleggen A (bijlage 6 Bfd).<sup>[12]</sup>

Medewerkers en personen onder verantwoordelijkheid van de financieel dienstverlener, die optreden als gevolmachtigde agent of als ondergevolmachtigde agent, dienen over een diploma te beschikken met betrekking tot de eindtermen van de algemene basismodule alsmede die van gevolmachtigde agent (bijlagen 1 en 8 Bfd).

Bijlage 11 Bfd (zie bijlage 5 van deze brochure) bevat een overzicht van bestaande diploma's die worden beschouwd als gelijkwaardig aan de Wfd-diploma's. Zij voldoen qua niveau aan de deskundigheid zoals die in de eindtermen zijn vervat. Een diploma voor deze opleidingen, indien behaald in de periode van 1 januari 2000 tot 1 oktober 2007, wordt als een geldig diploma in de zin van de Wfd beschouwd. Als het diploma is behaald vóór 1 januari 2000, dient tussen 1 januari 2000 en 1 januari 2006 tenminste 3 jaar relevante werkervaring te zijn opgedaan. Voor het verlenen van financiële diensten ten aanzien van levensverzekeringen, dient vanaf 1 oktober 2007 te worden beschikt over een diploma voor de in bijlage 6 Bfd (beleggingsproducten, variant a) opgenomen eindtermen.

De eindtermen worden uitgewerkt naar toetstermen voor examens. In de toetstermen is vastgelegd op welke wijze een persoon moet worden getoetst om vast te stellen of hij voldoet aan de eindtermen. Aan de hand van de toetstermen kunnen exameninstellingen vervolgens examens opstellen en afnemen en, indien de examens met goed gevolg worden afgelegd, diploma's afgeven. Voorwaarde daarvoor is wel dat een exameninstituut als zodanig is erkend. De voorwaarden waaraan een exameninstituut moet voldoen om voor erkenning in aanmerking te komen zijn opgenomen in artikelen 20, 21 en 22 Bfd. De instellingen genoemd in de derde kolom van bijlage 5 beschikken van rechtswege over een erkenning.

#### College Deskundigheid Financiële Dienstverlening

In verband met de taken en bevoegdheden van de Minister op het gebied van deskundigheid heeft de Minister het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) in het leven geroepen bestaande uit een aantal deskundigen op het gebied van vakken in relatie tot financiële dienstverlening, opleiding en examinering. De Minister zal bij dit college advies inwinnen over de uitwerking van eindtermen in toetstermen, de vaststelling van toetstermen voor permanente educatie, de wijze waarop aan deze toetstermen kan worden voldaan, de erkenning van exameninstellingen en de mogelijke intrekking van een erkenning.

#### Verzoeken om gelijkstelling van diploma's

Houders van niet in Bijlage 11 Bfd opgenomen diploma's kunnen schriftelijk gelijkstellingsverzoeken richten aan:

Autoriteit Financiële Markten  
Afdeling Toetreding Wfd/CDFD  
Postbus 10159, 1001 ED AMSTERDAM

[12] De Vrijstellingsregeling Wfd is gewijzigd met ingang van 4 mei 2006 (Staatscourant 85, 2 mei 2006). Met inwerking-treding van deze gewijzigde Vrijstellingsregeling Wfd komt bijlage 7 Bfd (beleggen B) geen betekenis meer toe en is bijlage 6 Bfd (beleggen A) uitsluitend nog van belang voor levensverzekeringen.



Bij een verzoek dienen in ieder geval (het CDFD kan nadere gegevens verlangen) de volgende gegevens gevoegd dan wel vermeld te worden:

- Wfd-vergunningnummer.
- Voor welke eindtermen het gelijkstellingsverzoek wordt ingediend, onder verwijzing naar de betreffende bijlage(n) uit het Bfd.\* Voorbeeld: In een gelijkstellingsverzoek op basis van een diploma voor de voor hypothecair krediet vereiste deskundigheid dient dus naar bijlage 2-Eindtermen Hypothecair krediet verwezen te worden.
- Kopie van diploma('s) waarvoor gelijkstelling wordt gevraagd.
- Voor zover niet op kopie van diploma vermeld: informatie over de opleiding. Denk hierbij aan: titel, niveau, wanneer behaald en waar (land/plaats/instituut).
- Naam, adres, woonplaats, geboortedatum en plaats van geboorte van de diplomahouder.
- Telefoonnummer en e-mailadres (indien beschikbaar) van de diplomahouder.

\*) Overzicht van de bijlagen waarin de eindtermen zijn opgenomen:

- Bijlage 1: Basismodule
- Bijlage 2: Hypothecair krediet
- Bijlage 3: Consumptief krediet
- Bijlage 4: Schadeverzekeringen
- Bijlage 5: Levensverzekeringen
- Bijlage 6: Beleggen A
- Bijlage 7: Beleggen B<sup>[13]</sup>
- Bijlage 8: Volmacht

**Verbonden bemiddelaar** De verbonden bemiddelaar is – kort gezegd – de bemiddelaar ten aanzien van wie de aanbieder waarborgt dat hij zich houdt aan de regels die bij of krachtens de Wfd zijn bepaald. De verbonden bemiddelaar moet ook deskundig zijn. Voor het aantonen van de deskundigheid van zijn klantmedewerkers en feitelijk leidinggevenden geldt dezelfde regeling als voor andere dienstverleners. Daarnaast is er de mogelijkheid om zijn deskundigheid aan te tonen door zijn bedrijfsvoering zodanig in te richten dat de aanbieder, voor wie hij als verbonden bemiddelaar optreedt, een deskundige financiële dienstverlening aan consumenten voldoende waarborgt.

**Aangesloten instelling** Indien een financieel dienstverlener bestaat uit meerdere rechtspersonen die bij elkaar zijn aangesloten kan worden volstaan met één vergunning, de zogenaamde collectieve vergunning. Voor het aantonen van de deskundigheid van zijn klantmedewerkers en feitelijk leidinggevenden geldt voor de aangesloten instelling, die bij een collectieve vergunninghouder is aangesloten, dezelfde regeling als voor andere dienstverleners. Daarnaast is er de mogelijkheid om zijn deskundigheid aan te tonen door zijn bedrijfsvoering zodanig in te richten dat de rechtspersoon bij wie hij is aangesloten een deskundige financiële dienstverlening aan consumenten voldoende waarborgt.

**Permanente Educatie** Naast de diploma-eisen die gelden vanaf 1 januari 2006, gelden er ook doorlopende deskundigheidseisen, permanente educatie (PE) genaamd. PE betekent dat men zich bijschoolt ten aanzien van de nieuwe relevante ontwikkelingen. Degenen die beschikken over een diploma

[13] Zie voetnoot 12.

dienen binnen achttien maanden nadat de Minister de toetstermen voor permanente educatie openbaar maakt, te voldoen aan de voor hem of haar relevante toetstermen. Dit kan door het met goed gevolg afleggen van een examen met betrekking tot de relevante toetstermen bij een erkend exameninstituut.

De bepaling in het Bfd is zo geformuleerd dat het vaststellen van toetstermen in het kader van permanente educatie geen periodieke verplichting is. Alleen indien relevante ontwikkelingen in de financiële markten of daarop betrekking hebbende regelgeving daartoe aanleiding geven, zal de Minister tot het vaststellen van nieuwe toetstermen in het kader van permanente educatie overgaan.

#### *Vrijstelling van deskundigheidseisen ten aanzien van bepaalde producten*

In de Vrijstellingsregeling Wfd is bepaald dat vrijstelling van de deskundigheidseisen van medewerkers wordt verleend aan de financieel dienstverlener die financiële diensten verleent ten aanzien van:

- betaalrekeningen met inbegrip van de daaraan verbonden betaalfaciliteiten; en
- spaarrekeningen met inbegrip van de daaraan verbonden betaalfaciliteiten, tenzij het een spaarrekening betreft waarvan de rentevergoeding voor de consument gekoppeld is aan de koersontwikkeling op een effectenbeurs.

### **3.3 Adequate en integere bedrijfsvoering**

Onder het kwaliteitskenmerk adequate en integere bedrijfsvoering vallen de volgende punten:

- De administratieve organisatie en het systeem van interne controle (AO/IC);
- Doorzichtige zeggenschapsstructuur;
- Integriteit financieel dienstverlener en werknemers;
- Meldplicht financieel dienstverleners en aanbieders.

AO / IC De administratieve organisatie en het systeem van interne controle van de financieel dienstverlener dienen de toezichthouder in staat te stellen toezicht te houden op de naleving van de bij en krachtens de wet gestelde regels.

Binnen de Wfd is er gekozen voor een “vormvrij toezichtmodel”. Geen specifieke eisen worden gesteld aan de wijze waarop de financieel dienstverlener de naleving van de Wfd en de daarop gebaseerde regel aantoont aan de AFM.

Zeggenschapsstructuur

- De formele of feitelijke zeggenschapsstructuur binnen de financieel dienstverlener moet zodanig doorzichtig zijn dat deze geen belemmering vormt of kan vormen voor het adequaat uitoefenen van het toezicht; en
- Van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur binnen de financieel dienstverlener mogen geen natuurlijke personen of rechtspersonen deel uitmaken die zijn onderworpen aan het recht van een staat die geen lidstaat is, als dat recht een belemmering vormt of kan vormen voor het adequaat uitoefenen van het toezicht.

**Integriteit** Met het oog op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering, neemt de financieel dienstverlener maatregelen die er zorg voor dragen dat hij en zijn werknemers niet betrokken raken bij strafbare feiten die het vertrouwen schaden in de financieel dienstverlener of in de financiële markten in het algemeen.

Hiertoe dient de financieel dienstverlener te beschikken over:

- Een incidentenregeling waarin het beleid met betrekking tot incidentenmanagement is verwoord opdat incidenten die een ernstig gevaar vormen voor een integere bedrijfsvoering worden geconstateerd, worden vastgelegd en aanleiding zijn tot het nemen van corrigerende maatregelen. Behalve maatregelen jegens degene die het incident heeft bewerkstelligd, kunnen gepaste maatregelen ook bestaan uit het verbeteren van interne procedures of het aanpassen van het beleid om incidenten te voorkomen.
- Een administratieve vastlegging van de hierboven genoemde incidenten. Deze bevat in ieder geval de feiten en omstandigheden van het incident, informatie over de functie van degene(n) die het incident heeft of hebben bewerkstelligd en de maatregelen die naar aanleiding van het incident zijn genomen. De financieel dienstverlener bewaart deze gegevens ten minste 5 jaar.

*De incidentenregeling heeft betrekking op de volgende personen:*

- zij die het dagelijkse beleid van de financieel dienstverlener bepalen dan wel mede bepalen;
- zij die een leidinggevende functie bekleden;
- zij die zich onder verantwoordelijkheid van de financieel dienstverlener rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening;
- zij die een functie bekleden waaraan een wezenlijk risico is verbonden voor de integere bedrijfsvoering van de financieel dienstverlener, hierbij kan gedacht worden aan functies waarin de betrokken functionaris de beschikking of het beheer heeft over vermogen/waarden van de financieel dienstverlener/klanten of toegang heeft tot persoons- of bedrijfsgevoelige informatie over de financieel dienstverlener of bepaalde klanten.

**Meldplicht** Elke **financieel dienstverlener** meldt ernstige incidenten binnen haar organisatie aan de AFM. Dit betreft in ieder geval incidenten:

- waarvan aangifte bij justitiële autoriteiten heeft plaatsgevonden of zal worden gedaan;
- die het voortbestaan van de financieel dienstverlener bedreigen of zouden kunnen bedreigen;
- waarover de AFM redelijkerwijs behoort te worden geïnformeerd gegeven de ernst, omvang of de overige omstandigheden van het incident.

De te verstrekken informatie betreft ten minste de feiten en omstandigheden van het incident en informatie over de functie van degene of degenen die het incident heeft of hebben bewerkstelligd.

De financieel dienstverlener dient ten aanzien van de behandeling en administratieve vastlegging van incidenten zelf een beleid te bepalen en dat beleid ook uit te voeren. Van hem wordt verwacht dat systematisch en vooraf is nagedacht over de omgang met incidenten.

Als een **aanbieder** in het kader van de normale bedrijfsvoering constateert dat de bemiddelaar of gevolmachtigde agent waarmee hij samenwerkt:

- de bepalingen van de Wfd met betrekking tot betrouwbaarheid, deskundigheid, integere en adequate bedrijfsvoering en financiële zekerheid overtreedt; of
- de overige bepalingen van de Wfd (zoals de bepalingen met betrekking tot zorgplicht en transparantie, zie hieronder paragraaf 3.5 en 3.6) stelselmatig overtreedt, dan dient hij dit onverwijld aan de AFM te melden.

### 3.4 Financiële zekerheid

Voor bemiddelaars in verzekeringen en voor herverzekeringbemiddelaars geldt dat zij dienen te beschikken over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een vergelijkbare voorziening.

- Dekking De minimale dekking van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering dient te bedragen:
- € 1 miljoen dekking per schadegeval; en
  - € 1,5 miljoen dekking per jaar voor alle schadegevallen gezamenlijk.

Deze beroepsaansprakelijkheidsverzekering mag alleen gesloten worden bij een verzekeraar die in het bezit is van een vergunning zoals bedoeld in de Wet toezicht verzekeringbedrijf 1993 voor de branche Algemene aansprakelijkheid.<sup>[14]</sup>

- Vergelijkbare voorziening Een vergelijkbare voorziening is een onvoorwaardelijke garantstelling voor alle verplichtingen voortvloeiend uit de aansprakelijkheid van de bemiddelaar in verzekeringen of de herverzekeringbemiddelaar met gelijke minimumbedragen als hierboven genoemd, verstrekt door een kredietinstelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel a onder 1 van de Wet toezicht kredietwezen 1992.

- Verbonden bemiddelaar Verbonden bemiddelaars, onderlinge waarborgmaatschappijen en verzekeraars zijn, onder bepaalde voorwaarden (zie Vrijstellingsregeling Wfd) vrijgesteld van de verplichting om te beschikken over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening. Zie de artikelen 22 en 23 van de Vrijstellingsregeling Wfd.

### 3.5 Zorgplicht

Onder het kenmerk zorgplicht vallen onder andere de volgende vereisten:

- de financieel dienstverlener dient bij advies te voldoen aan de eisen aan het adviestraject;
- de financieel dienstverlener dient te beschikken over een klachtenprocedure, en dient aangesloten te zijn bij een geschillencommissie;
- bij uitbesteding van werkzaamheden aan derden is de financieel dienstverlener verantwoordelijk voor uitvoering van deze werkzaamheden conform de Wfd-normen;
- een aanbieder mag alleen zaken doen met een bemiddelaar die over de juiste Wfd-vergunning beschikt;
- een aanbieder van krediet dient overkreditering te voorkomen en dient het acceptatiebeleid vast te leggen.

[14] Art 23 Bfd. Tevens kan een beroepsaansprakelijkheidsverzekering worden afgesloten bij een verzekeraar die de vereiste notificatieprocedure bij De Nederlandsche Bank heeft doorlopen.

- Adviestraject** In het geval van advies ten aanzien van de volgende financiële producten (de zogenaamde ‘impactvolle producten’) gelden voor de financieel dienstverlener een aantal zogenaamde adviestraject-normen (artikel 32 Wfd in combinatie met artikel 21 Vrijstellingsregeling Wfd):
- a** complexe producten als bedoeld in artikel 1, onder d, van het Bfd (zie bijlage 3 voor een opsomming);
  - b** spaarrekeningen met inbegrip van de daaraan verbonden spaarfaciliteiten, waarvan de rentevergoeding voor de consument is gekoppeld aan de koersontwikkeling van een of enkele op een effectenbeurs als bedoeld in artikel 1, onder e, van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 genoteerde effecten;
  - c** effecten;
  - d** kredieten waarvan de krediet som meer dan € 1.000,- bedraagt;
  - e** hypothecaire kredieten;
  - f** verzekeringen in verband met het geheel of gedeeltelijk wegvallen van het inkomen van een consument, niet zijnde verzekeringen ter dekking van een risico dat verband houdt met de nakoming van betalingsverplichtingen uit hoofde van een overeenkomst inzake krediet;
  - g** financiële producten als bedoeld in artikel 1, onderdeel m, onder 9°, van de wet.

Bij bovengenoemde producten dient de adviserende financieel dienstverlener:

- a** Het klantprofiel van de consument op te stellen, voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor het advies;
  - Wat is zijn financiële ervaring en kennis?
  - Wat is zijn financiële positie?
  - Wat is zijn risicobereidheid?
  - Wat zijn zijn doelstellingen?
- b** Bij het advies voor zover redelijkerwijs mogelijk rekening te houden met het klantprofiel.
- c** De overwegingen die ten grondslag liggen aan het advies kenbaar te maken aan de consument, voor zover dit nodig is voor een goed begrip van het advies (waarom adviseert men dit specifieke product?).

Een financieel dienstverlener die een consument adviseert, informeert de consument omtrent de overwegingen die ten grondslag liggen aan het advies. Daarnaast dient hij, voor zover de advisering leidt tot het aangaan een overeenkomst met de consument inzake het aanbevolen product, aan de AFM aannemelijk te kunnen maken dat dat advies voldoende rekening houdt met het hierboven genoemde klantenprofiel. Bij adviseurs geldt deze verplichting met betrekking tot de aanbevolen producten.

#### *Vastlegging en bewaartermijnadviestraject*

Elke financieel dienstverlener die een consument adviseert (en ten aanzien van het aanbevolen optreedt als aanbieder, bemiddelaar, of (onder)gevolmachtigd agent, bewaart, voor zover de advisering leidt tot het aangaan van een overeenkomst met de consument inzake het aanbevolen product, het desbetreffende klantprofiel en de gegevens betreffende het verkochte of aanbevolen financiële product, gedurende ten minste één jaar vanaf het moment van advisering. Hetzelfde geldt voor adviseurs, dat wil zeggen financieel dienstverleners

die ten aanzien van het door hem aanbevolen product *niet* tevens optreden als aanbieder, bemiddelaar of (onder)gevolmachtigd agent; zij dienen het klantprofiel en de gegevens betreffende het aanbevolen financiële product gedurende ten minste één jaar vanaf het moment van advisering te bewaren.

De financieel dienstverlener die bij zijn adviestraject uitsluitend gebruik maakt van voor de AFM verifieerbare **gestandaardiseerde en gesystematiseerde procedures** hoeft niet te voldoen aan de bewaarplicht mits:

- toepassing van de procedures uitsluit dat er financiële producten aan de consument worden aanbevolen die onvoldoende passen bij de kenmerken van de consument; en
- de adviezen die door (klant)medewerkers van een financieel dienstverlener aan de consument worden verstrekt altijd de uitkomst zijn van de toegepaste gestandaardiseerde en gesystematiseerde procedure; en
- aantoonbaar is aan de AFM dat de procedures door de financieel dienstverleners daadwerkelijk gevolgd worden.

#### *Afwijking van advies*

De financieel dienstverlener dient te kunnen aantonen dat als een consument een ander product aankoopt dan hem is geadviseerd, dat de consument er zelf voor heeft gekozen dat andere (niet aanbevolen) product te kopen. De financieel dienstverlener zal dit gedurende één jaar na totstandkoming van de overeenkomst aan de AFM moeten kunnen aantonen. Dit geldt niet als de consument buiten medeweten van de financieel dienstverlener een ander financieel product aanschafft.

#### *Geen advies*

Als de financieel dienstverlener **geen advies** geeft bij het verlenen van een financiële dienst ten aanzien van een impactvol product aan een consument, dan dient hij dit bij aanvang van de dienstverlening kenbaar te maken.

### Klachtenprocedure en geschillencommissie

#### *Klachtenadministratie*

Een financieel dienstverlener dient over een adequate klachtenadministratie te beschikken.<sup>[15]</sup>

Deze omvat ten minste:

- De naam en het adres van de consument die een klacht heeft ingediend;
- De van de consument ontvangen klacht, met de daarbij behorende dagtekening van ontvangst; en
- Een omschrijving van de klacht (bijvoorbeeld de klachtenbrief of telefoonnotitie);
- Een beschrijving van de wijze waarop de financieel dienstverlener de klacht heeft behandeld.

De beschrijving van een klacht heeft zowel betrekking op de inhoud als op de doorlooptijd van behandeling van de klacht. Uit de administratie moet blijken hoe en wanneer inhoudelijk op een klacht is gereageerd en wat het eventuele verdere gevolg is geweest. Dit gaat zowel om schriftelijke reacties als om aantekeningen van eventuele telefonische contacten waarin inhoudelijk is ingegaan op de klachtafhandeling.

[15] Dit geldt niet voor bepaalde Europese paspoorthouders en zorgverzekeraars; zie artikel 24 van de Vrijstellingsregeling Wfd.

De gegevens met betrekking tot de klacht worden bewaard gedurende tenminste één jaar nadat de klacht is afgehandeld. Een financieel dienstverlener stelt aan alle personen die bij de afhandeling van klachten betrokken zijn, een beschrijving beschikbaar van de te volgen procedure voor de afhandeling van klachten.

#### *Geschillencommissie*

Een financieel dienstverlener is aangesloten bij een erkende geschillencommissie, die geschillen behandelt ten aanzien van de financiële producten of financiële diensten van de financieel dienstverlener, tenzij een dergelijke geschillencommissie (nog) niet is opgericht of erkend.

Afhankelijk van de aard van de activiteiten van de financieel dienstverlener en de aard van de geschillencommissie kan het zijn dat hij zich bij meerdere geschillencommissies dient aan te sluiten.

**Uitbesteding werkzaamheden** Als de financieel dienstverlener werkzaamheden uitbesteedt aan een derde partij, bijvoorbeeld om een deel van de werving van klanten te verrichten (het gaat hier alleen om de uitbesteding van activiteiten die **niet vergunningplichtig** zijn), draagt hij er zorg voor dat die derde bij uitvoering van de werkzaamheden de verplichtingen uit de Wfd en het Bfd naleeft. Dit betekent dat de overtreding van de Wfd door de derde kan resulteren in een overtreding van de Wfd door de financieel dienstverlener die de werkzaamheden uitbesteedt. Met een derde wordt uitdrukkelijk geen bemiddelaar bedoeld.

Het opdracht geven aan of het inschakelen van een derde partij voor bepaalde **vergunningplichtige activiteiten** (bijvoorbeeld bemiddelen) is alleen mogelijk als zowel de financieel dienstverlener als de uitvoerende partij een relevante Wfd-vergunning heeft voor deze activiteiten. Dit is dus **geen** uitbesteden in het kader van de Wfd, maar betreft het zelfstandig uitvoeren van vergunningplichtige activiteiten.

**Vergunningcontrole** Een aanbieder mag alleen zaken doen met een bemiddelaar die over de juiste Wfd-vergunning beschikt (en vice versa). Dit geldt ook voor soortgelijke verhoudingen in de distributieketen zoals bijvoorbeeld voor gevolmachtigde agenten en bemiddelaars die werken met onderbemiddelaars.

Een aanbieder die door een bemiddelaar voor de eerste maal wordt benaderd met een voorstel tot het aangaan van een overeenkomst inzake een financieel product, mag alleen tot behandeling van dat voorstel overgaan als de aanbieder zich ervan heeft vergewist dat de bemiddelaar voor het bemiddelen in dat financiële product is ingeschreven in het door de AFM gehouden Wfd-register.

Tevens dient de aanbieder eenmaal per twaalf maanden na te gaan of de bemiddelaar nog voor deze activiteit in het Wfd-register staat ingeschreven. Daarnaast dient de aanbieder te controleren of de bemiddelaar nog in het Wfd-register staat ingeschreven, als hij in het kader van de normale bedrijfsvoering signalen ontvangt die bij hem twijfel oproepen over deze inschrijving.

Als de aanbieder in het kader van de normale bedrijfsvoering constateert dat een bemiddelaar of een gevolmachtigde agent het bepaalde in de wet met betrekking tot betrouwbaarheid, deskundigheid, integere en adequate bedrijfsvoering en financiële zekerheid overtreedt, dient hij dit onverwijld aan de AFM te melden. Alle andere overtredingen van de wet, die de aanbieder in het kader van de normale bedrijfsvoering constateert, dienen onverwijld aan de AFM gemeld te worden als deze stelselmatig door de betreffende bemiddelaar of gevolmachtigde agent plaatsvinden.

**Voorkomen overkreditering** Voordat een overeenkomst inzake krediet tot stand komt, wint de aanbieder informatie in over de financiële positie van de consument. Op basis van deze informatie dient de financieel dienstverlener te beoordelen of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is in het kader van het voorkomen van overkreditering.

Voor kredieten waarvan de krediet som **€ 1.000,- of meer** bedraagt, geldt dat de aanbieder beschikt over voldoende schriftelijke informatie of op een andere duurzame drager vastgelegde informatie over de financiële positie van de consument, om te kunnen beoordelen of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is.

Dit neemt niet weg dat ook bij het aangaan van een overeenkomst inzake krediet waarvan de krediet som of kredietlimiet **minder dan € 1.000,-** bedraagt, de aanbieder van krediet verplicht is te onderzoeken of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is voor de consument.

De aanbieder van krediet legt de criteria vast die hij hanteert bij de beoordeling van een kredietaanvraag van een consument. Hij is ook verplicht deze criteria bij de beoordeling van een kredietaanvraag van een consument daadwerkelijk toe te passen.

De aanbieder van krediet neemt tevens deel aan een stelsel van kredietregistratie. De aanbieder dient de kredietregistratie te raadplegen, alvorens met de consument een overeenkomst aan te gaan inzake krediet waarvan de krediet som **€ 250,- of meer** bedraagt. Het raadplegen van de kredietregistratie is niet verplicht wanneer het krediet dient ter financiering van effecten en de krediet som, danwel de kredietlimiet, gedurende de looptijd van de overeenkomst inzake het krediet, niet hoger is dan 70% van de waarde van de betrokken effecten, voor zover het krediet bestaat uit de belening van effecten.<sup>[16]</sup>

Alle bescheiden die gegevens bevatten die betrekking hebben op de aangeboden overeenkomst inzake krediet dienen tenminste vijf jaar bewaard te worden, vanaf de dag dat de overeenkomst is afgewikkeld.

Tevens wordt, ter voorkoming van overkreditering, het ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage dat bovenop de wettelijke rente in rekening kan worden gebracht per 1 juli 2006 verlaagd van 17 tot 12 procentpunten.

[16] Zie artikel 60 lid 2 Bfd voor de exacte bepalingen omtrent deze effecten.



### 3.6 Transparantie

De financieel dienstverlener, verstrekt de consument **voorafgaand** aan totstandkoming van de overeenkomst de informatie die redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van het aangeboden product. De door de financieel dienstverlener aan de consument verstrekte informatie dient juist te zijn, alsmede begrijpelijk en niet misleidend.

Transparantie over de dienstverlening De volgende informatie dient de financieel dienstverlener **voorafgaand** aan de totstandkoming van een overeenkomst in principe schriftelijk en in de Nederlandse taal aan de consument te verstrekken:

- naam en adres en indien de financieel dienstverlener een rechtspersoon is, de statutaire naam en handelsnaam of handelsnamen;
- de aard van zijn financiële dienstverlening;<sup>[17]</sup>
- zijn interne klachtenprocedure en de erkende geschilleninstantie waarbij hij is aangesloten;
- zijn registratie bij de AFM.

In aanvulling op bovenstaande gegevens, verstrekken de bemiddelaar en de adviseur **voorafgaand** aan de totstandkoming van een overeenkomst in principe **schriftelijk** en in de Nederlandse taal de volgende informatie aan de consument:

- of hij adviseert op basis van een objectieve analyse, of dat hij een contractuele verplichting heeft om uitsluitend voor één of meer aanbieders te bemiddelen/adviseren, in welk geval de namen van de aanbieders desgevraagd worden medegedeeld. Indien de financieel dienstverlener niet adviseert op basis van een objectieve analyse en geen contractuele verplichtingen heeft, deelt hij de consument desgevraagd de namen mee van de aanbieders waarvoor hij bemiddelt of kan bemiddelen;
- de wijze van beloning;
- een eventueel zeggenschapsbelang- en/of kapitaalbelang van 10% of meer van de aanbieder in de bemiddelaar of adviseur (of andersom).

Op het uitgangspunt dat de financieel dienstverlener informatie schriftelijk en voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een financieel product verstrekt, mag een **uitzondering** worden gemaakt in het geval dat het financiële product een verzekering is en onmiddellijke dekking noodzakelijk is. In dat geval is de betreffende dienstverlener gehouden de door hem te verstrekken informatie direct **na** de totstandkoming van bedoelde voorlopige dekking alsnog schriftelijk te verstrekken.

Als de financieel dienstverlener informatie verstrekt over een complex product, dient hij de volgende gegevens aan de consument te verstrekken (zie voor een nadere uitwerking van de regels de door de AFM vastgestelde Nadere Regeling financiële dienstverlening):<sup>[18]</sup>

- in reclame-uitingen, bij een complex product: de belangrijkste financiële risico's van dat product, die inzichtelijk worden gemaakt door een risico-indicator (m.u.v de reclame-uitingen via radio); bij reclame-uiting via radio of televisie over een beleggingsobject dienen tevens de belangrijkste overige risico's die samenhangen met dat product te worden gemeld;
- voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst: bij een complex product: verwijst de financieel dienstverlener naar de financiële bijsluiter;

[17] Aard van de dienstverlening is de combinatie van aard van de dienst (bijvoorbeeld bemiddelen of adviseren) en de aard van het product (bijvoorbeeld verzekeringen).

[18] Deze is te vinden onder het kopje Wet en Regelgeving op [www.afm.nl/wfd](http://www.afm.nl/wfd).

- voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst: bij het verstrekken van historische of toekomstige rendementen (niet via radio of televisie): de belangrijkste kosten en risico's; indien het een beleggingsobject betreft dienen tevens de belangrijkste overige risico's vermeld te worden;
- voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst: bij een gegarandeerd rendement, de belangrijkste voorwaarden van de garantie.

Specifieke regels ten aanzien van kredietreclames zijn verwerkt in artikel 28 van het Bfd. De theoretische looptijd in geval van een doorlopend krediet dient berekend te worden op de in bijlage 9 Bfd aangegeven wijze.

**Transparantie over het product** Financieel dienstverleners dienen voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst informatie over hun producten te verschaffen aan hun klanten voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van dat product.

De in artikel 31, 32 en 34 Bfd genoemde eisen ten aanzien van de productinformatie over schadeverzekeringen, levensverzekering en natura-uitvaartverzekeringen dienen verplicht **schriftelijk voorafgaand** aan de totstandkoming van de overeenkomst aan de consument te worden verstrekt. De financieel dienstverlener die financiële diensten verleent ten aanzien van deelnemingsrechten van een beleggingsinstelling in de zin van artikel 6 van de Wet toezicht beleggingsinstellingen, dient voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een dergelijk deelnemingsrecht aan een consument een financiële bijsluiter te verstrekken.

Voor de volgende productcategorieën dient de financieel dienstverlener een document (op internet) beschikbaar te houden en op verzoek van de consument onverwijld en kosteloos schriftelijk te verstrekken:

- krediet, niet zijnde hypothecair krediet: een kredietprospectus<sup>[19]</sup> (artikel 36 Bfd);
- beleggingsobject: onder andere een beleggingsobjectprospectus (artikel 35 Bfd);
- complexe producten: een financiële bijsluiter (artikel 38 en 39 Bfd).

De aanbieder van een complex product dient op zijn website de financiële bijsluiter beschikbaar te hebben en verstrekt deze op verzoek van de consument onverwijld. Indien de overeenkomst door tussenkomst van een bemiddelaar of (onder) gevolmachtigde agent tot stand is gekomen, dan verstrekt deze de financiële bijsluiter onverwijld. De aanbieder en bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent kunnen overeenkomen dat de aanbieder altijd deze financiële bijsluiter verstrekt.

Op een financieel dienstverlener (bijvoorbeeld bemiddelaar) die zelf een complex product samenstelt, rust dezelfde verplichting als op de aanbieder, zoals hierboven omschreven.

Er hoeft geen financiële bijsluiter beschikbaar te worden gehouden voor complexe producten, niet zijnde een recht van deelneming in een beleggingsinstelling:

[19] Verplichting geldt niet voor effectenkrediet als bedoeld in artikel 36, negende lid Bfd.

- ten aanzien waarvan uitsluitend financiële diensten worden verleend aan consumenten die woonachtig zijn buiten Nederland en in de aan die consumenten verstrekte informatie over het complexe product wordt vermeld dat het aanbod niet is of zal zijn gericht tot consumenten die woonachtig zijn in Nederland;
- natuurlijke personen of rechtspersonen die handelen in de uitoefening van hun bedrijf of beroep.

De informatie genoemd in artikel 36 lid 3, 5 en 6 Bfd kan in plaats van in een prospectus ook worden verwerkt in een financiële bijsluiter om aan de informatieverstrekking eis te voldoen.

Zie voor een nadere uitwerking van de regels inzake de financiële bijsluiter de door de AFM vastgestelde Nadere Regeling financiële dienstverlening.<sup>[20]</sup>

Tijdens de looptijd van een levensverzekering, een natura-uitvaartverzekering, overeenkomst op afstand, beleggingsobject en/of krediet met een variabele kredietvergoeding dient de financieel dienstverlener, voor zover van toepassing, de informatie te verstrekken als beschreven in artikel 45, 46, 47, 48 en 49 Bfd.

**Verkoop op afstand** In geval van financiële dienstverlening door middel van een overeenkomst op afstand worden in artikel 41 Bfd nadere eisen gesteld aan de informatie die voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst, voor zover van toepassing, dient te worden verstrekt. Dit geldt niet voor overeenkomsten op afstand ten aanzien waarvan uitsluitend financiële diensten worden verleend aan natuurlijke personen of rechtspersonen die handelen in de uitoefening van hun bedrijf of beroep.

Als een overeenkomst op afstand op verzoek van de consument tot stand is gekomen met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand waarmee de in artikel 41 Bfd bedoelde informatie niet in overeenstemming met dat artikel kan worden verstrekt, is het een financieel dienstverlener in afwijking van dat artikel toegestaan de in dat artikel bedoelde informatie onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst op afstand aan de consument te verstrekken met inachtneming van artikel 41, tweede lid Bfd.

Als het een van de volgende drie overeenkomst op afstand betreft, is het een financieel dienstverlener in afwijking van artikel 41 Bfd toegestaan de in dat artikel bedoelde informatie uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis te verstrekken:

- een overeenkomst op afstand inzake een schadeverzekering;
- een overeenkomst op afstand inzake een natura-uitvaartverzekering; of
- een overeenkomst op afstand die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de mens als bedoeld in artikel 5 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf.

Indien het een overeenkomst op afstand is die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de mens waarvan de waarde afhankelijk is van de ontwikkeling

[20] Deze is te vinden onder het kopje Wet en Regelgeving op [www.afm.nl/wfd](http://www.afm.nl/wfd).

op financiële markten, is het een dienstverlener toegestaan om, in afwijking van artikel 41 Bfd de financieel dienstverlener toegestaan de informatie uiterlijk tegelijk met de afgifte van de polis te verstrekken. In dat geval heeft de consument het recht zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen de overeenkomst binnen 14 kalenderdagen na de dag waarop hij de informatie heeft ontvangen (terugwerkend tot de datum van het tot stand komen van de overeenkomst) te ontbinden en wordt de consument door de financieel dienstverlener geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van dat recht.

Indien het een overeenkomst op afstand van levensverzekering betreft is het een financieel dienstverlener toegestaan de in artikel 41 Bfd bedoelde informatie, uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis te verstrekken, mits, voor zover het een overeenkomst op afstand van levensverzekering betreft waarvan de waarde afhankelijk is van de ontwikkeling op financiële markten of andere markten, de consument het recht heeft de overeenkomst binnen 30 kalenderdagen na de dag waarop hij de informatie heeft ontvangen, terugwerkend tot de datum van het sluiten van de overeenkomst, schriftelijk op te zeggen.

In artikel 43 Bfd worden eisen gesteld aan een overeenkomst op afstand die tot stand is gekomen via telefoon en/of spraaktelefonie. Als een overeenkomst op afstand tot stand komt via spraaktelefonie, dient de financieel dienstverlener onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst op afstand alle voorwaarden van de overeenkomst aan de consument te verstrekken.

## 4 Vergunningen en het proces van vergunningverlening

### 4.1 Vergunningen

Het is **verboden** om in of vanuit Nederland financiële diensten te verlenen zonder Wfd-vergunning. De reikwijdte van de Wfd en onderliggende regelgeving is beperkt tot de financiële dienstverlening aan consumenten in Nederland; zie de Vrijstellingsregeling Wfd voor de uitzonderingen hierop: financiële dienstverlening via internet en grensoverschrijdende (her)verzekeringsbemiddeling. Van de reikwijdte van de Wfd zijn onder andere uitgesloten beleggingsinstellingen en effecteninstellingen, voor zover het activiteiten betreft die de betreffende instellingen mogen verrichten op grond van respectievelijk de Wet toezicht belegginginstellingen en de Wet toezicht effectenverkeer 1995 (zie ook bijlage 4).

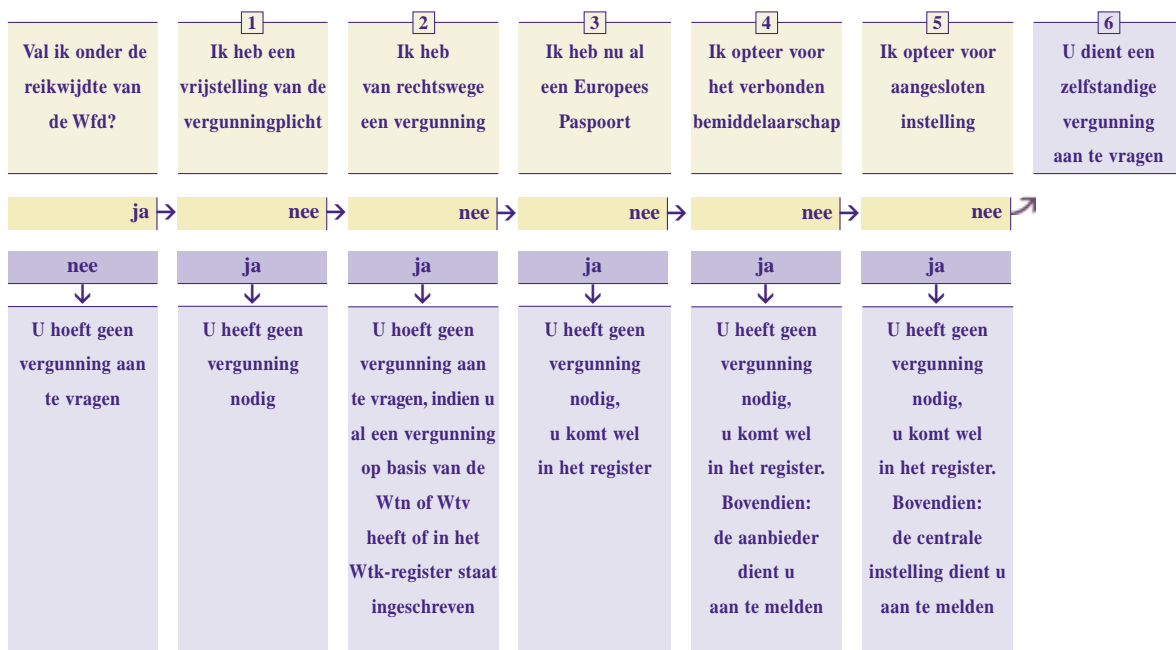
De AFM raadt financieel dienstverleners die willen weten of ze een Wfd vergunning nodig hebben aan de Wfd-vergunningwijzer op deze website in te vullen.<sup>[21]</sup>

Het is niet langer mogelijk een vergunning onder het Wfd-overgangsregime aan te vragen; dit kon tot 1 februari 2006. Alle financieel dienstverleners die nog geen vergunningaanvraag hebben ingediend moeten een zogenaamde reguliere vergunning aanvragen. Dit houdt in dat zij geen vergunningplichtige activiteiten mogen verrichten totdat de AFM een Wfd vergunning heeft verleend. De informatie zoals weergegeven in dit hoofdstuk heeft uitsluitend betrekking op Wfd vergunningaanvragen onder het reguliere regime.

De financieel dienstverlener dient per productsoort en per dienst aan te geven waarvoor hij een Wfd-vergunning bij de AFM aanvraagt. De vergunning die men aanvraagt, hangt af van de diensten en productsoorten die men wil gaan verlenen respectievelijk voeren; als men een vergunning aanvraagt voor bemiddelen en/of aanbieden, hoeft men geen afzonderlijke adviesvergunning aan te vragen.

Op basis van de volgende (versimpelde) beslisboom kan **per product-dienstcombinatie** bepaald worden of een vergunning aangevraagd dient te worden. Of men voor een bepaalde product-dienstcombinatie een vergunning krijgt, hangt, naast de andere vergunningeisen, af van de aanwezige deskundigheid. Voor een omschrijving van de verschillende keuzes verwijzen wij naar de omschrijving die na de beslisboom volgt.

[21] Deze is te bereiken via [www.afm.nl](http://www.afm.nl) > Wet Financiële Dienstverlening > Vergunning Wfd > klikken op tekst 'Ja, ik begrijp dat de uitkomsten niet definitief zijn: Start de Wfd-vergunningwijzer!'



Ondernemingen of personen kunnen actief zijn onder de Wfd op basis van:

- 1 Een vrijstelling onder de Wfd (zie paragraaf 4.2);
- 2 Een vergunning van rechtswege (zie paragraaf 4.3);
- 3 Een Europees Paspoort (zie paragraaf 4.4);
- 4 Een status van verbonden bemiddelaar die werkt onder de vergunning van een aanbieder (zie paragraaf 4.5);
- 5 Een status als aangesloten instelling die werkt onder de vergunning van de collectieve vergunninghouder (moeder) (zie paragraaf 4.6);
- 6 Een vergunning (zie paragraaf 4.7).

## 4.2 Vrijstelling onder de Wfd

De Vrijstellingsregeling Wfd bevat vrijstellingen van plichten uit de Wfd en van plichten uit lagere wet- en regelgeving die op de Wfd zijn gebaseerd. Bepaalde plichten gelden daarmee niet voor bepaalde categorieën van financieel dienstverleners en/of financiële diensten en/of financiële producten.

In de Vrijstellingsregeling Wfd is bepaald dat sommige financiële diensten zijn vrijgesteld van de reikwijdte van de Wfd. Hierbij kan men, naast de voorbeelden die in hoofdstuk 2 onder 'Vrijstellingsregeling Wfd' gegeven zijn, denken aan:

- de bemiddelaar in hagelschadeverzekering, paarden- en veeverzekering en glasverzekering, met uitzondering van broeiglasverzekering;
- reisbureaus die bemiddelen in verzekeringen die met het oog op een reis of vakantie worden afgesloten, alsmede in annuleringsverzekeringen, mits tenminste één medewerker beschikt over één of meerdere van de in artikel 12, lid b van de Vrijstellingsregeling Wfd genoemde diploma's.

### 4.3 Vergunning van rechtswege

Vergunningen van rechtswege worden verkregen door financieel dienstverleners die beschikken over een vergunning op basis van de Wtv, Wtn, of die in het Wtk-register<sup>[22]</sup> zijn of worden ingeschreven, of op basis van een Europees Paspoort in Nederland bevoegd zijn krediet aan te bieden. Deze vergunning wordt verkregen op basis van de registratie in de Wtv-, Wtk- of Wtn-registers. De Wfd-vergunning van rechtswege op basis van de Wtk-, Wtv- of Wtn-vergunning strekt zich in ieder geval uit tot de activiteiten die de desbetreffende financieel dienstverlener mag verrichten op basis van de Wtv, Wtk of Wtn. De vergunning van rechtswege op basis van de Wtk strekt zich naast de “bankactiviteiten” uit tot alle financiële diensten.

De Vrijstellingsregeling Wfd bepaalt dat de Wtv-vergunninghouders en de onderlinge waarborgmaatschappijen<sup>[23]</sup> zijn vrijgesteld van onder andere de Wfd-vergunningplicht voor het verlenen van alle financiële diensten, voorzover het deze financieel dienstverleners ingevolge artikel 64 lid 1 Wtv is toegestaan de betreffende financiële diensten te verlenen. Zie artikel 16 van de Vrijstellingsregeling Wfd.

De vergunning van rechtswege wordt verkregen door de juridische entiteit die de huidige Wtv-, Wtk- of Wtn-vergunning heeft. Deze vergunning strekt zich niet uit tot andere entiteiten van de groep waar de entiteit die de vergunning van rechtswege ontvangt deel van uitmaakt.

**De AFM raadt aan om goed te (blijven) analyseren of alle (te) verricht(t)en vergunningplichtige activiteiten binnen de groep gedekt worden door de vergunning(en) van rechtswege.**<sup>[24]</sup>

Als men voor een vergunning van rechtswege in aanmerking komt op grond van een hiervoor genoemde vergunning, registratie of Europees Paspoort, verkrijgt men de Wfd-vergunning automatisch. De AFM deelt, op basis van de registers van DNB, aan alle rechthebbenden schriftelijk mee dat een vergunning van rechtswege verkregen is. Deze ondernemingen hoeven voor het verkrijgen van de vergunning dus geen actie te ondernemen.

### 4.4 Europees Paspoort

De vergunningplicht is niet van toepassing op een houder van een Europees Paspoort. Dit geldt voor verzekeraars en (her) verzekeringsbemiddelaars zoals genoemd in artikel 13, lid 1 onder a en b Wfd en voor kredietinstellingen of financiële instellingen met een zetel in een andere lidstaat voor zover het die instelling ingevolge de Wet toezicht kredietwezen 1992 is toegestaan in Nederland werkzaamheden te verrichten, met uitzondering van het aanbieden van krediet. Deze laatste categorie (kredietaanbiedende EU Paspoorthouders) heeft een vergunning van rechtswege. Een Europees Paspoort dient in het EU-land van herkomst aangevraagd te worden bij de daar bevoegde toezichthouder.

[22] Wtk: Wet toezicht op het kredietwezen 1992; Wtv: Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993; Wtn: Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf.

[23] De Vrijstellingsregeling Wfd spreekt specifiek over: de verzekeraar die in het bezit is van de in artikel 24, eerste lid van de Wtv bedoelde vergunning en de onderlinge waarborgmaatschappij, bedoeld in artikel 1, eerste lid van het Besluit vrijgestelde onderlinge waarborgmaatschappijen 1994, waaraan een verklaring ingevolge artikel 2 of 3 van dat besluit is verleend.

[24] Zie tevens artikel 19 van de Vrijstellingsregeling voor een specifieke vrijstelling voor financieel dienstverleners die behoren tot een groep.

#### **4.5 Verbonden bemiddelaar**

Een “verbonden bemiddelaar” wordt door de aanbieder, waarvoor men als verbonden bemiddelaar gaat optreden, aangemeld bij de AFM. Een verbonden bemiddelaar is een bemiddelaar die bemiddelt voor een aanbieder, of meerdere aanbieders als het niet om onderling concurrerende financiële producten gaat, en die, ingeval het bemiddeling in verzekeringen betreft, in naam en voor rekening van de aanbieder of aanbieders bemiddelt zonder daarbij premies of voor de consument bestemde bedragen te innen, als de aanbieder voor wie de bemiddelaar bemiddelt:

- volledig verantwoordelijk is voor de bemiddelaar, in die zin dat de aanbieder er voor zorg draagt dat de bemiddelaar voldoet aan hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald, en
- de betrokken bemiddelaar als ‘verbonden bemiddelaar’ heeft aangemeld bij de toezichthouder.

Zie ook paragraaf 3.2 met betrekking tot deskundigheid.

#### **4.6 Aangesloten instelling**

Een “aangesloten instelling” dient door de instelling waarbij men aangesloten wil zijn, bij de AFM aangemeld te worden. Zowel bemiddelaars, adviseurs, gevolmachtigde agenten, herverzekeringbemiddelaars als aanbieders kunnen met aangesloten instellingen werken. Men mag als aangesloten instelling werken als de “collectieve vergunninghouder” waarbij men is aangesloten:

- over voldoende bevoegdheden beschikt jegens de aangesloten instellingen om een handelen van de aangesloten instelling in strijd met de wet tegen te kunnen gaan;
- over voldoende mogelijkheden beschikt tot deskundige ondersteuning van de aangesloten instelling;
- een volmacht van de aangesloten instelling heeft ontvangen om haar bij de vergunningaanvraag te vertegenwoordigen.

Ten aanzien van ‘verbonden bemiddelaar’ en ‘aangesloten instelling’ dient opgemerkt te worden dat eventuele sancties die volgen op overtredingen van de wet door de verbonden bemiddelaar of aangesloten instelling, opgelegd worden aan de vergunninghouder.

Zie ook paragraaf 3.2 met betrekking tot deskundigheid.

#### **4.7 Een vergunning**

Een Wfd-vergunning dient men bij de AFM aan te vragen (zie hieronder). Het aanvraagformulier kan ook op de site van de StFD opgehaald worden ([www.stfd.nl](http://www.stfd.nl)); de StFD geeft de financieel dienstverlener ondersteuning bij deze aanvraag. Op de vergunningaanvraag zal binnen een redelijke termijn door de AFM beslist worden.

#### **4.8 Mutaties**

Als u een aanpassing of een toevoeging op uw reeds verstuurd vergunningaanvraagformulier of betrouwbaarheidsonderzoek heeft, dan kunt u dit via een mutatieformulier op [www.afm.nl/wfd](http://www.afm.nl/wfd)



aan de AFM doorgeven. Naar verwachting zal dit mutatieformulier in de tweede helft van 2006 beschikbaar worden gesteld. Tot die tijd kunt u deze aanpassingen of toevoegingen schriftelijk (per post) doorgeven.<sup>[25]</sup> Afhankelijk van de soort mutatie zullen er kosten in rekening gebracht worden.

#### **4.9 Afwijzing van vergunningaanvraag**

De vergunningaanvraag zal worden afgewezen als de financieel dienstverlener niet voldoet aan de toelatingsnormen van de Wfd.

De AFM zal een voornemen tot afwijzen kenbaar maken aan de financieel dienstverlener, waarna er in de gevallen als omschreven in artikel 4:7 Algemene wet bestuursrecht voor hem de mogelijkheid bestaat schriftelijk of mondeling zijn zienswijze naar voren te brengen. Tevens bestaat er de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen het besluit waarbij de vergunning wordt afgewezen en in beroep te gaan tegen de beslissing op bezwaar van de AFM.

Als het definitief tot een afwijzing van de vergunningaanvraag komt (wanneer de AFM dus geen vergunning verleent), dan mag men niet starten met het verlenen van financiële diensten.

*[25] Postadres: Autoriteit Financiële Markten, Afdeling Toetreding Wfd, Postbus 10159, 1001 ED Amsterdam.*

## **Bijlage 1      Toezichtstrategie AFM, toezichtkosten en bijdrage marktpartijen (o.a. StFD)**

De AFM hecht er grote waarde aan dat vanuit de markt zelf initiatieven worden genomen om de naleving van de Wfd te bevorderen.

De StFD zal hierin een belangrijke rol spelen. De gedachte achter de StFD is dat marktpartijen in de sector zelf verantwoordelijkheid nemen om financieel dienstverleners te begeleiden bij het naleven van de Wfd. De sector is voor het stimuleren van deze vrijwillige naleving goed gepositioneerd, omdat er bij hen veel kennis en informatie beschikbaar is die een efficiënte ondersteuning van naleving door dienstverleners mogelijk maken.

De StFD zal:

- Financieel dienstverleners ondersteunen bij het aanvragen van de Wfd-vergunning;
- Financieel dienstverleners ondersteunen bij het naleven van de normen van de Wfd door onder andere een self assessment<sup>[26]</sup> te ontwikkelen;
- Namens de sector overleg te plegen met de AFM en het ministerie van Financiën over ontwikkelingen die relevant zijn voor de Wfd.

Deze initiatieven van de markt zijn opgezet zodat financieel dienstverleners een betere naleving van de Wfd kunnen realiseren. Aangezien de AFM risico-georiënteerd toezicht houdt, zal er bij deze partijen een lagere toezichtinspanning noodzakelijk zijn. Een resulterend kostenvoordeel wordt door middel van kostendifferentiatie binnen de door de AFM opgelegde heffing doorgegeven aan de deelnemers van de StFD. Dit betekent dat in ieder geval de kosten van het lidmaatschap van de StFD tezamen met de lagere heffing van de AFM minder zullen bedragen dan de reguliere heffing van de AFM. Het jaarlijkse kostenvoordeel voor StFD-deelnemers zal waarschijnlijk tenminste € 350 bedragen.

Om hun samenwerking te bevestigen hebben de AFM en de StFD een convenant gesloten waarin onder meer het doel, de activiteiten en de organisatie en inrichting van de StFD zijn vastgelegd. Met het convenant wordt niet beoogd beperkingen aan te brengen ten aanzien van de uitoefening door de AFM van haar wettelijke toezichtstaken. Met het convenant onderstreept de AFM de grote waarde die zij hecht aan de eigen verantwoordelijkheid van de branche voor het bevorderen van de kwaliteit van de financiële dienstverlening. Het convenant is te vinden op de website van de AFM ([www.afm.nl](http://www.afm.nl)).

### **Toezicht AFM**

De uitvoering van het toezicht door de AFM is gebaseerd op vier principes: de feiten kennen, aan de hand van deze feiten juridische en economische analyses maken, zorgvuldig en evenwichtig beslissen op basis van feiten en analyses en scherp reageren als het erop aan komt.

De AFM houdt toezicht bij toetreding tot de markt door beoordeling van vergunningaanvragen. Daar wordt getoetst op basis van vier kwaliteitskenmerken van de Wfd: betrouwbaarheid, deskundigheid, financiële zekerheid en adequate en integere bedrijfsvoering (zie hoofdstuk 3 Kwaliteitskenmerken Wfd). Daarnaast vindt er doorlopend toezicht plaats. Het doorlopend

*[26] Het self assessment is een vragenlijst die door de financieel dienstverlener zelf periodiek ingevuld wordt ten behoeve van de risico-analyse door de StFD.*

toezicht heeft betrekking op voornoemde kwaliteitskenmerken en daarnaast op de kwaliteitskenmerken zorgplicht en transparantie. Dit toezicht vindt risico-georiënteerd plaats en is toegesneden op het soort instelling dat onder toezicht staat.

Dit doorlopende toezicht valt uiteen in een tweetal soorten toezicht:

- Toezicht op kleine en middelgrote financiële instellingen;
- Toezicht op grote instellingen.

Kleine en middelgrote instellingen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bij deze marktpartijen is toezicht in beginsel risico-georiënteerd, mede op basis van een vragenlijst;</li> <li>• De AFM maakt op basis van informatie uit de vragenlijst, meldingen en andere bronnen bepaalde risico-selecties op basis waarvan zij vervolgens gericht toezicht uitoefent.</li> </ul>
Grote instellingen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bij grote marktpartijen<sup>[27]</sup> vindt het toezicht grotendeels plaats door middel van specifieke afspraken met de Interne Accountants Dienst (IAD) en compliance afdelingen van deze instellingen. Het toezicht van de AFM sluit bij deze groep dus zoveel mogelijk aan bij bestaande vormen van interne controle, waarbij de intensiteit van het toezicht gestuurd wordt door een risico-inschatting die wordt opgesteld mede op basis van het bijdragemodel en gegevens die zijn opgevraagd bij de interne compliance afdeling;</li> <li>• Gezien hun omvang en complexiteit heeft de AFM regelmatig contact met deze instellingen.</li> </ul>
Aanbieders van beleggingsobjecten	<p>Bij deze marktpartijen is een speciaal toezichtregime geïntroduceerd. Vanwege onder meer de specifieke risico's van beleggingsobjecten wijkt het toezichtregime met betrekking tot aanbieders van beleggingsobjecten enigszins af van het toezicht op andere financiële producten zoals geregeld in de Wfd.</p>

#### **Toezichtkosten: eenmalige toezichthandelingen voor het jaar 2006 en kosten doorlopend toezicht<sup>[28]</sup>**

##### *Kosten van deskundigheids- en betrouwbaarheidstoetsingen per (mede)beleidsbepaler*

• Toetsing deskundigheid (mede)beleidsbepaler	€ 0
• Toetsing deskundigheid (mede)beleidsbepaler m.b.t. aanvraag van een vergunning voor het aanbieden van beleggingsobjecten of van producten die zijn aangewezen in art. 3 Bfd	€ 900
• Toetsing betrouwbaarheid (mede)beleidsbepaler	€ 300
• Toetsing betrouwbaarheid (mede)beleidsbepaler m.b.t. een vergunningaanvraag voor het aanbieden van beleggingsobjecten of van producten die zijn aangewezen in art. 3 Bfd	€ 1.500

[27] Onder grote marktpartijen worden onder andere verstaan: banken, verzekeraars en grote bemiddelaars.

[28] Bron: Regeling van de Minister van Financiën tot vaststelling voor 2006 van de tarieven van de eenmalige toezichthandelingen, zie [www.afm.nl/wfd](http://www.afm.nl/wfd), onder het kopje Wet- en regelgeving.

[29] Of het aanbieden van financiële producten die zijn aangewezen in artikel 3 van het Besluit financiële dienstverlening.

• Behandeling van een vergunningaanvraag	€ 440
• Behandeling van een vergunningaanvraag door participant in stelsel van zelftoezicht (StFD-deelnemer)	€ 340
• Behandeling van een verzoek tot uitbreiding of wijziging van een vergunning of een ontheffing	€ 125
• Behandeling van een aanmelding van een verbonden bemiddelaar	€ 125
• Behandeling van de melding van de aansluiting van een instelling bij een collectieve vergunning	€ 125
• Behandeling van een aanvraag tot verlening van een ontheffing	€ 250
<i>Verhogingen van bedrag voor behandeling van een vergunningaanvraag</i>	
• Registratie van een aangesloten instelling bij verlening van een collectieve vergunning	€ 125
• Behandeling van een vergunningaanvraag voor het aanbieden van beleggingsobjecten <sup>[29]</sup>	€ 2.700
<i>Verlagingen van bedrag voor behandeling van een vergunningaanvraag</i>	
• Elektronische aanlevering van vergunningaanvraag	€ 100
• Verlaging per factuur bij automatische incasso	€ 12,50

#### *Kosten doorlopend toezicht*

De jaarlijkse kosten van het zogenaamde doorlopend toezicht zijn dit moment (medio maart 2006) nog niet bekend. Het jaarlijkse kostenvoordeel voor StFD-deelnemers zal waarschijnlijk tenminste € 350 bedragen.

## Bijlage 2 Rollen in het distributieproces

Afhankelijk van de rol van de financieel dienstverlener in het distributieproces, gelden er bepaalde eisen vanuit de Wfd.



De plichten van een aanbieder die verband houden met zijn positie ten opzichte van een bemiddelaar zijn onder andere:

- Controleren of een bemiddelaar over de juiste vergunning beschikt;
- De bemiddelaar van adequate informatie te voorzien;
- Een meldplicht inzake bepaalde belangrijke of stelselmatige misstanden bij een bemiddelaar.

Eén van de plichten van een bemiddelaar die verband houden met zijn positie ten opzichte van een financieel dienstverlener is bijvoorbeeld dat hij alleen mag werken met aanbieders die een Wfd-vergunning hebben.

Een gevolmachtigde agent heeft zowel de plichten die een aanbieder heeft als de plichten van de bemiddelaar, ook dienen zij de Wfd-vergunning van de met hen samenwerkende bemiddelaars te controleren.

De plichten van alle financieel dienstverleners (bemiddelaar, adviseur of aanbieder) met klantcontact zijn onder andere:

- Verantwoordelijk zijn voor invulling van de transparantie en zorgplicht;
- Bij advies inzake andere dan 'eenvoudige' producten, verantwoordelijk zijn voor:
  - Opstellen klantprofiel;
  - Aansluiten van geadviseerde product op het klantprofiel.

### Verdeling van de verantwoordelijkheid

De AFM houdt toezicht op het gedrag van financieel dienstverleners. Uiteraard hebben de verschillende partijen, te weten de consumenten en de financieel dienstverleners, ieder een eigen verantwoordelijkheid:

#### Consument

Uitgangspunt van de Wfd is dat de consument altijd een eigen verantwoordelijkheid houdt. De Wfd bevat een aantal informatieverplichtingen voor de financieel dienstverlener. Een consument dient op basis van de verkregen informatie zelf een beslissing te nemen.

“Uitgangspunt in de Wfd is dat de consument een eigen verantwoordelijkheid heeft bij de aanschaf van financiële producten. Daartoe dient de consument zich wel een adequaat oordeel te kunnen vormen over een bepaald financieel product. Om die reden bevat de

Wfd onder meer een aantal informatieverplichtingen voor de financieel dienstverlener. In de Wfd wordt er vanuit gegaan dat de consument bereid is zich te verdiepen in de aan hem aangeboden informatie en dat hij ook in staat is zelf zijn eigen financiële positie en behoeften in kaart te brengen. Het bepalen van de eigen financiële positie en behoeften en het op basis daarvan kunnen vergelijken van verschillende producten waarmee in een gesignaleerde behoefte kan worden voorzien, is een vaardigheid waar menig consument niet over beschikt of niet wil beschikken. Van de consument die niet over deze vaardigheid beschikt mag worden verwacht dat hij beseft niet in staat te zijn om (bepaalde) financiële producten op een goede manier te kunnen vergelijken. Deze consumenten zullen bij de aanschaf van financiële producten competente hulp moeten zoeken, al dan niet in het professionele circuit. Als de consument deze hulp zoekt bij een financieel dienstverlener die hem een specifiek financieel product aanbeveelt, mag hij er op vertrouwen dat zijn financieel adviseur deskundig en betrouwbaar genoeg is om hem een goede aanbeveling te doen en dat hij er verstandig aan doet wanneer hij dit advies opvolgt. Bij het geven van advies hoort immers de verantwoordelijkheid om na te gaan of het product ook bij de consument past. De consument is zelf verantwoordelijk voor de beslissing die hij neemt op basis van het advies en is bovendien gehouden om gegevens te verstrekken die nodig of nuttig kunnen zijn voor het advies.”<sup>[30]</sup>

### **Financieel dienstverlener met klantcontact**

De verantwoordelijkheid van de financieel dienstverlener hangt af van de soort dienst die hij levert. Als de financieel dienstverlener adviseert, dient hij bij zijn advisering rekening te houden met het opgestelde klantprofiel. Als de financieel dienstverlener niet adviseert en dit ook duidelijk aangeeft, is de verantwoordelijkheid van de dienstverlener geringer dan wanneer hij wel adviseert.

#### *Verantwoordelijkheidsverdeling in de distributieketen*

“Er is voor gekozen om ten aanzien van de verantwoordelijkheidsverdeling zoveel mogelijk uit te gaan van het principe dat iedere financieel dienstverlener verantwoordelijk is voor zijn eigen handelingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat degene die een consument adviseert en/of informeert verantwoordelijk is voor deze gedragingen. Het ligt niet voor de hand dat een aanbieder verantwoordelijk kan worden gehouden voor verkeerde advisering door een bemiddelaar, tenzij de door de aanbieder aan de bemiddelaar verstrekte informatie de oorzaak van deze verkeerde advisering is. Om te voorkomen dat een bemiddelaar het slachtoffer wordt van slechte informatieverstrekking aan hem door de aanbieder – of vice versa – kent de Wfd artikel 49.”<sup>[31]</sup>

#### *Adequate informatie verstrekking*

Artikel 49 van de Wfd stelt dat financieel dienstverleners elkaar over en weer in staat stellen te voldoen aan hetgeen bij of krachtens de Wfd is bepaald, voor zover zij daarvoor van elkaar afhankelijk zijn. Aanbieders moeten bekijken of de informatie die zij verstrekken adequaat is zodat de bemiddelaar of adviseur kan bemiddelen conform de eisen van de Wfd.

[30] Aldus de Minister van Financiën in zijn beantwoording van de vragen van de Vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer op 24-08-2004, pagina 97.

[31] Aldus de Minister van Financiën in zijn beantwoording van de vragen van de Vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer op 24-08-2004, pagina 64.

## **Bijlage 3 Financiële diensten en producten zoals genoemd in de Wfd**

### **Financiële diensten**

#### *Aanbieden*

Het rechtstreeks of middellijk doen van een voldoende bepaald voorstel tot het als wederpartij aangaan van een overeenkomst met een consument inzake een financieel product. Voor de toepassing van de Wfd wordt onder aanbieden van een financieel product mede verstaan het als wederpartij aangaan, beheren of uitvoeren van een overeenkomst met een consument inzake een financieel product.

#### *Adviseren*

Het aanbevelen van een of meer specifieke financiële producten aan een bepaalde consument, voor zover dit niet plaatsvindt door een financieel dienstverlener die tevens optreedt als aanbieder, bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent ten aanzien van het aanbevolen financiële product.

Let op: bovenstaande financiële dienst 'adviseren' slaat op adviseurs die alleen adviseren, zoals fee only adviseurs en die bijvoorbeeld niet bemiddelen. De 'activiteit' adviseren kan wel door aanbieders, bemiddelaars en (onder) gevolmachtigde agenten uitgevoerd worden. De bepalingen in de wet rondom adviseren hebben betrekking op de 'activiteit' adviseren. Op bijvoorbeeld een aanbieder of bemiddelaar die adviseert zijn dus wel de bepalingen rondom adviseren van toepassing.

#### *Bemiddelen*

Alle werkzaamheden gericht op het als tussenpersoon tot stand brengen van overeenkomsten inzake financiële producten tussen consumenten en aanbieders, of, zover het overeenkomsten ten aanzien van verzekeringen of krediet betreft, bestaande uit het assisteren bij het beheer en de uitvoering van dergelijke overeenkomsten.

#### *Herverzekeringsbemiddelen*

Alle werkzaamheden gericht op het als tussenpersoon tot stand brengen van overeenkomsten waarbij risico's uit overeenkomsten inzake verzekeringen worden overgenomen, of bestaande uit het assisteren bij het beheer en de uitvoering van dergelijke overeenkomsten.

#### *Gevolmachtigde agent*

Degene die als (onder) gevolmachtigd vertegenwoordiger van een aanbieder voor diens rekening overeenkomsten aangaat met consumenten inzake verzekeringen.

### **Financiële producten**

#### *Beleggingsobject:*

een zaak of een recht op een zaak welke door een consument tegen betaling wordt verkregen, bij welke verkrijging aan de consument door de financieel dienstverlener een rendement in geld in het vooruitzicht wordt gesteld en waarbij het beheer van de zaak hoofdzakelijk door de financieel dienstverlener wordt uitgevoerd of door een derde in opdracht van de

financieel dienstverlener of de consument. Onder beleggingsobject worden niet verstaan de financiële producten, bedoeld in artikel 1 Wfd onderdeel m, onder 1 tot en met 6, 8 en 9. Tevens wordt onder beleggingsobject verstaan (artikel 3 Bfd):

Als financieel product in de zin van artikel 1, onderdeel m, onder 8, van de wet, wordt aangewezen een waardebewijs of een recht op een waardebewijs, niet zijnde een financieel product als bedoeld in artikel 1, onderdeel m, onder 1 tot en met 7 of 9 van de wet, dat tegen betaling wordt verkregen, bij welke verkrijging aan de consument een rendement in geld in het vooruitzicht wordt gesteld.

*Betaalrekening:*

een betaalrekening met inbegrip van de daaraan verbonden betaalfaciliteiten.

*Effect:*

een effect als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 in samenhang met artikel 2 van die wet.

*Elektronisch geld:*

een betaalmiddel als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, uitgegeven door een onderneming of instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van die wet.

*Krediet:* geldkrediet of goederenkrediet, waarbij wordt verstaan onder:

- 1 geldkrediet: het aan een consument ter beschikking stellen van een geldsom, waarbij de consument gehouden is ter zake een of meer betalingen te verrichten;
- 2 goederenkrediet: het aan een consument verschaffen van het genot van een roerende zaak of een effect of het verlenen van een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen dienst, dan wel het aan een consument of een derde ter beschikking stellen van een geldsom ter zake van het aan die consument verschaffen van het genot van een roerende zaak of een effect of het verlenen van een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen dienst, waarbij de consument gehouden is ter zake een of meer betalingen te verrichten.

*Spaarrekening:*

een spaarrekening met inbegrip van de daaraan verbonden spaarfaciliteiten.

*Levensverzekering:*

de verzekering, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993.

*Verzekering:*

de verbintenis tot het doen van een of meer uitkeringen tegen het genot van een door de consument te betalen premie, waarbij voor partijen geen zekerheid bestaat, dat, wanneer of tot welk bedrag enige uitkering moet worden gedaan, of hoe lang de premiebetaling zal duren en waarbij de uitkering zowel een geldelijke als een niet-geldelijke prestatie kan zijn.



*Natura-uitvaartverzekering:*

verzekering in verband met de verzorging van de uitvaart van de mens die uitsluitend strekt tot het verrichten van andere dan geldelijke prestaties.

*Een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen ander financieel product*

*Een combinatie van twee of meer van de hierboven genoemde producten*

### **Nadere categorisering van producten in het Bfd**

*Complex product:*

- 1° financieel product als bedoeld in artikel 1, onderdeel m, onder 9°, van de wet dat ten minste een gecombineerd financieel product omvat dat afhankelijk is van de ontwikkelingen op financiële markten of andere markten;
- 2° recht van deelneming in een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet toezicht beleggingsinstellingen, dat op verzoek van de houder daarvan ten laste van de activa van die instelling direct of indirect door die instelling wordt ingekocht of terugbetaald, niet zijnde een recht van deelneming in een beleggingstelling als bedoeld in artikel 17a, van de Wet toezicht beleggingsinstellingen, of dat niet op verzoek van de houder ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald en, in het laatstgenoemde geval, geen effect is als bedoeld in artikel 1a, onderdeel d, van het Besluit toezicht effectenverkeer 1995;
- 3° levensverzekering, anders dan de verzekering waarbij de verplichting van de aanbieder tot het doen van een uitkering of een reeks van uitkeringen alleen dan ontstaat, indien het overlijden van degene op wiens leven de verzekering betrekking heeft plaatsvindt voor de in de polis genoemde datum;
- 4° combinatie van een hypothecair krediet met een levensverzekering als bedoeld onder 3°, of met een spaarrekening als bedoeld in artikel 1, onderdeel m, onder 5°, van de wet;
- 5° beleggingsobject; of
- 6° een combinatie van een of meer onder 1° tot en met 5° bedoelde producten met een of meer van de in artikel 1, onderdeel m, van de wet bedoelde producten.

*Impactvol product:*

- a complexe producten als bedoeld in artikel 1, onder d, van het Bfd;
- b spaarrekeningen met inbegrip van de daaraan verbonden spaarfaciliteiten, waarvan de rentevergoeding voor de consument is gekoppeld aan de koersontwikkeling van een of enkele op een effectenbeurs als bedoeld in artikel 1, onder e, van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 genoteerde effecten;
- c effecten;
- d kredieten waarvan de krediet som meer dan € 1.000,- bedraagt;
- e hypothecaire kredieten;
- f verzekeringen in verband met het geheel of gedeeltelijk wegvallen van het inkomen van een consument, niet zijnde verzekeringen ter dekking van een risico dat verband houdt met de nakoming van betalingsverplichtingen uit hoofde van een overeenkomst inzake krediet;
- g financiële producten als bedoeld in artikel 1, onderdeel m, onder 9°, van de wet.

## **Bijlage 4 Reikwijdte bepalingen Wfd**

### **Bemiddelen in verzekeringen kan van de Wfd uitgesloten zijn (artikel 2, tweede lid onder g Wfd)**

De Wfd is niet van toepassing op bemiddelen in verzekeringen, als aan alle vijf onderstaande voorwaarden wordt voldaan (artikel 2, tweede lid onder g Wfd):

- De verzekering vergt slechts kennis ten aanzien van de verzekeringsdekking die geboden wordt;
- Het betreft geen levensverzekering of een verzekering van aansprakelijkheidsrisico;
- De bemiddelaar heeft een andere hoofdberoepwerkzaamheid dan verzekeringsbemiddeling;
- De verzekering is een aanvulling op de levering van een zaak of de verrichting van een dienst, en;
- De jaarlijkse premie is niet hoger dan € 500,- en de volledige looptijd (inclusief mogelijke verlengingen) is niet langer dan vijf jaar.

Het zal hier voornamelijk gaan om bepaalde reisverzekeringen, annuleringsverzekeringen en fietsverzekeringen.

### **Overige reikwijdtebepalingen Wfd**

De Wfd is voorts niet van toepassing op (artikel 2, eerste lid en tweede lid onder a t/m f en h t/m n Wfd):

#### **Lid 1**

- financiële diensten die niet worden verricht in de uitoefening van een beroep of bedrijf.

#### **Lid 2**

- a** financiële diensten die worden verleend door verenigingen en onderlinge waarborg maatschappijen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf;
- b** financiële diensten die worden verleend door verzekeraars als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdelen a tot en met f, en derde lid, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993;
- c** financiële diensten die worden verleend door effectenbemiddelaars als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet toezicht effectenverkeer 1995;
- d** financiële diensten die worden verleend door vermogensbeheerders als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet toezicht effectenverkeer 1995;
- e** het aanbieden van effecten bij uitgifte;
- f** financiële diensten die worden verleend door beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet toezicht beleggingsinstellingen, alsmede door beheerders als bedoeld in artikel 1, onderdeel e, van die wet, voor zover het betreft het verrichten van financiële diensten ten aanzien van rechten van deelneming in de betrokken beleggingsinstellingen door de beleggingsinstellingen zelf onderscheidenlijk door de aan die beleggingsinstellingen verbonden beheerders;

- h** financiële diensten ten aanzien van verzekeringen met betrekking tot buiten de lidstaten gesitueerde risico's en verplichtingen;
- i** het door openbare lichamen ter uitvoering van een wettelijke taak aanbieden van krediet;
- j** financiële diensten die worden verleend door geregistreerde geldtransactiekantoren als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet inzake de geldtransactiekantoren;
- k** financiële diensten ten aanzien van krediet waarbij het effectief kredietvergoedingspercentage op het tijdstip van aangaan van de overeenkomst inzake het krediet niet meer bedraagt dan de wettelijke rente, bedoeld in artikel 120, tweede lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, als geen openbaar aanbod wordt gedaan tot het deelnemen aan die overeenkomst;
- l** financiële diensten ten aanzien van krediet bestaande uit een overeenkomst van huur en verhuur of waartoe een zodanige overeenkomst behoort, tenzij deze betrekking heeft op bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen zaken en de strekking heeft dat het verschaffen van het genot van de zaak waarop de overeenkomst betrekking heeft, al dan niet door verlenging van die overeenkomst of het aangaan van een nieuwe overeenkomst, langer dan zes maanden zal duren;
- m** financiële diensten ten aanzien van krediet bestaande uit het in ontvangst nemen van roerende zaken van een consument tegen het ter beschikking stellen van een geldsom aan de consument waarbij de consument gehouden is ter zake een of meer betalingen te verrichten, voor zover de vordering op de consument uit hoofde van deze betalingsverplichting tenietgaat als de betreffende roerende zaken door de financieel dienstverlener te gelde worden gemaakt;
- n** financiële diensten ten aanzien van krediet waarbij is overeengekomen dat geen van de ter zake verschuldigde betalingen van de consument later plaatsvindt dan drie maanden nadat de geldsom ter beschikking is gesteld, het genot van een roerende zaak is verschaft, dan wel een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen dienst is verleend.

Voor een volledige opsomming van uitzonderingen verwijzen wij naar de tekst van de Wfd, te vinden op [www.minfin.nl/wfd](http://www.minfin.nl/wfd).

## Bijlage 5      Transponeringstabel / Bijlage 11 Bfd

Transponeringstabel WFD Modules	Vrijstelling op basis van diploma	Exameninstelling	Eindtermen	Aanvullende module <sup>[32]</sup>
<b>Algemeen</b>	Oriëntatie Financiële instellingen	NIBE-SVV	Bijlage 1 Bfd	Neen
	Algemene Opleiding Bankbedrijf	NIBE-SVV	Bijlage 1 Bfd	Neen
	Oriëntatie Bankbedrijf	NIBE-SVV	Bijlage 1 Bfd	Neen
	Inleiding verzekeringsbedrijf	SEA / SEFD	Bijlage 1 Bfd	Neen
	Basiscursus Intermediair	SEA / SEFD	Bijlage 1 Bfd	Neen
	A-Algemeen	SEA / SEFD	Bijlage 1 Bfd	Neen
	Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Bijlage 1 Bfd	Neen
	FFP diploma <sup>[33]</sup> + aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Bijlage 1 Bfd	Neen
<b>Consumptief krediet</b>	Consumentenkrediet	NIBE-SVV	Bijlage 1, 3 Bfd	Neen
	Financiering	SEA / SEFD	Bijlage 1, 3 Bfd	Neen
	FFP diploma <sup>[33]</sup> + aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Bijlage 1, 3 Bfd	Neen
	Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Bijlage 1, 3 Bfd	Neen
	Consumptief krediet	SEA / SEFD	Bijlage 1, 3 Bfd	Neen
	Consumentenkrediet	Innovam	Bijlage 1, 3 Bfd	Neen
<b>Hypotheccair krediet</b>	Erkend hypotheekadviseur <sup>[34]</sup>	SEH	Bijlage 1, 2 en 3*	Neen
	FFP diploma <sup>[33]</sup> + aansluitende	FFP	Bijlage 1, 2 en 3*	
	Hypotheekadviseur en Assurantiebemiddeling B	SEA / SEFD	Bijlage 1, 2 en 3*	Neen
	Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Bijlage 1, 2 en 3*	
	Woningfinanciering 2 en Assurantiebemiddeling B	NIBE-SVV SEA / SEFD	Bijlage 1, 2 en 3*	Neen
<b>Verzekeringen Schade</b>	Assurantiebemiddeling –B	SEA / SEFD	Bijlage 1, 4 Bfd	Neen
	Erkend Assurantie-agent (B)	SEA / SEFD	Bijlage 1, 4 Bfd	Neen
	Verklaring bedoeld in artikel 4, achtste lid, tweede volzin, van de Wet assurantie-bemiddelingsbedrijf	Sociaal Economische Raad	Bijlage 1, 4 Bfd	Neen
	Assurantiebemiddeling –A	SEA / SEFD	Bijlage 1, 4 Bfd	Neen
	A-modules: Algemeen, Brand, Transport, Varia	SEA / SEFD	Bijlage 1, 4 Bfd	Neen
	Branche diploma's: Brand, Transport, M&S, Varia	SEA / SEFD	Bijlage 1, 4 Bfd	Neen
<p>*) Voor zover de houder van het diploma vanaf 1/10/07 tevens op de door onze Minister vast te stellen wijze voldoet aan eindtermen, opgenomen in bijlage 3 Bfd. Zie onderdeel 'Deskundigheid' binnen het bericht van het ministerie van Financiën dat is te vinden op <a href="http://www.minfin.nl/wfd">www.minfin.nl/wfd</a> via menu-optie 'Inwerkingtreding'.</p>				

[32] Deze aanvullende module geldt uitsluitend bij financiële diensten die worden verleend ten aanzien van levensverzekeringen.

[33] Of daaraan door de FFP tot en met 2002 gelijkgestelde diplomavereisten.

[34] Of anderszins bij de SEH geregistreerd als Erkend Hypotheekadviseur.

Transponeringstabel WFD Modules	Vrijstelling op basis van diploma	Exameninstelling	Eindtermen	Aanvullende module <sup>[32]</sup>
<b>Verzekeringen Leven</b>	Assurantiebemiddeling –B	SEA / SEFD	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
	Erkend Assurantie-agent (B)	SEA / SEFD	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
	Assurantiebemiddeling –A	SEA / SEFD	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
	Verklaring bedoeld in artikel 4, achtste lid, tweede volzin, van de Wet assurantiebemiddelingsbedrijf	Sociaal Economische Raad	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
	A-modules: Algemeen + Leven	SEA / SEFD	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
	Branche diploma Leven	SEA / SEFD	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
	FFP diploma <sup>[33]</sup> + aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Bijlage 1, 5 Bfd	
	Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Bijlage 1, 5 Bfd	
	VP-leven en Pensioenpraktijk	SEA / SEFD	Bijlage 1, 5 Bfd	Beleggen A
<b>Gevolmachtigd agent</b>	Assurantiebemiddeling –A en Gevolmachtigde Agent (GA)	SEA / SEFD	Bijlage 1, 8 Bfd	Neen
<b>Beleggingsproducten (Beleggen A)</b>	DSI-registratie als (senior) Beleggingsadviseur	DSI	Bijlage 1, 6 Bfd	-
	DSI-registratie als (senior) Vermogensbeheerder	DSI	Bijlage 1, 6 Bfd	-
	FFP diploma <sup>[33]</sup> + aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Bijlage 1, 6 Bfd	-
	Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Bijlage 1, 6 Bfd	-
	Vermogensplanning	NIBE-SVV	Bijlage 1, 6 Bfd	-

## Bijlage 6 Grote risico's

Grote risico's zoals genoemd in de Wfd zijn de grote risico's zoals bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 1, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993.

### Artikel 1 Wtv 1993

1 In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt - voor zover niet anders blijkt - verstaan onder:

1. *grote risico's*:

- 1° de risico's die behoren tot de branches Casco rollend spoorwegmaterieel, Luchtvaartuigcasco, Casco zee- en binnenschepen, Vervoerde zaken, Aansprakelijkheid luchtvaartuigen en Aansprakelijkheid zee- en binnenschepen;
- 2° de risico's die behoren tot de branches Krediet en Borgtocht wanneer de verzekeringnemer handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf en het risico daarop betrekking heeft;
- 3° de risico's die behoren tot de branches Voertuigcasco, Brand en natuurevenementen, Andere schaden aan zaken, Aansprakelijkheid motorrijtuigen, Aansprakelijkheid wegvervoer, Algemene aansprakelijkheid en Diverse geldelijke verliezen, voor zover de verzekeringnemer voldoet aan ten minste twee van de volgende vereisten:
  - de waarde van de activa volgens de balans bedraagt meer dan 6,2 miljoen Ecu;
  - de netto-omzet over het voorafgaande boekjaar bedraagt meer dan 12,8 miljoen Ecu;
  - het gemiddeld aantal werknemers over het voorafgaande boekjaar bedraagt meer dan 250;

waarbij bovengenoemde vereisten, als de verzekeringnemer deel uitmaakt van een groep maatschappijen waarvan de geconsolideerde jaarrekening overeenkomstig de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, lid 3, sub g) van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening (PbEG L 193) wordt opgesteld, worden toegepast op basis van de geconsolideerde jaarrekening en als de verzekeringnemer deel uitmaakt van een samenwerkingsverband, bovengenoemde vereisten gelden voor de deelnemers in het samenwerkingsverband gezamenlijk.

## **Bijlage 7      Wfd Nieuwsbrief/ Laatste ontwikkelingen 29 december 2005**

### **Borging deskundigheidseisen Wfd**

De Wet financiële dienstverlening (Wfd) stelt dat een financieel dienstverlener deskundig moet zijn. Op grond van de Wfd en het Besluit financiële dienstverlening (Bfd) kan de financieel dienstverlener met minder dan vijftig medewerkers, er op twee manieren voor zorgdragen dat deze deskundigheid aanwezig is. De eerste mogelijkheid is dat alle klant-medewerkers beschikken over de vereiste diploma's; de tweede is een adequate bedrijfsvoering. In beide gevallen dient de financieel dienstverlener over een voldoende aantal feitelijk leidinggevenden (degenen die het verkoopproces (het klantencontact) inhoudelijk effectief kunnen sturen of beïnvloeden) te beschikken.

Een adequate bedrijfsvoering betekent dat de processen binnen een organisatie duidelijk zijn vastgelegd, en worden nageleefd door de medewerkers en periodiek worden gecontroleerd. Onder de Wfd kan een adequate bedrijfsvoering onder meer worden aangetoond door het inzichtelijk maken van:

- de taak of functiebeschrijving van de feitelijk leidinggevende waarin is opgenomen dat de medewerker de vakinhoudelijke deskundigheid van andere (nader gespecificeerde) medewerkers stuurt;
- de beslissings- en tekeningsbevoegdheden. Hierin wordt aangegeven welke medewerker wat mag doen (bijv. in geval van deskundigheidsborging: wie is bevoegd adviezen van klantmedewerkers zonder diploma te controleren?; en wie bevoegd is bij diens afwezigheid?);
- de aard van de werkzaamheden van de feitelijk leidinggevende. Dit houdt in dat duidelijk is welke werkzaamheden dit zijn, hoe deze worden uitgevoerd, met welke frequentie deze worden uitgevoerd en op welke wijze vastlegging plaats vindt.

De inrichting van de bedrijfsvoering die wordt gekozen, moet zijn afgestemd op de specifieke situatie van de financieel dienstverlener. De inrichting van de bedrijfsvoering zal onder meer afhankelijk zijn van het kennis- en ervaringsniveau van de individuele klantmedewerker(s) met en zonder diploma, de complexiteit van de producten en de onderneming, en de mate waarin gebruik wordt gemaakt van kennis ondersteunende systemen. Mede op basis hiervan kan worden bepaald hoeveel feitelijk leidinggevenden nodig zijn en welke werkzaamheden zij dienen te verrichten.

Als een financieel dienstverlener de deskundigheid van klantmedewerkers borgt door middel van bedrijfsvoering brengt dit met zich mee dat aanzienlijke beheersmaatregelen nodig zijn. Het implementeren en onderhouden van dergelijke beheersmaatregelen brengt kosten met zich mee.

Deskundigheidsborging door bedrijfsvoering heeft als gevolg dat als de feitelijk leidinggevende waarvan de deskundigheidsborging afhankelijk is wegvalt, het inhoudelijk klantcontact

gestaakt moet worden tenzij de vakinhoudelijke deskundigheid op een andere manier gewaarborgd is. In sommige gevallen kan dit leiden tot continuïteitsproblemen.

### **Hiërarchisch leidinggevende zonder diploma**

Als een hiërarchisch leidinggevende (bijvoorbeeld een bestuurder) van een financieel dienstverlener niet in het bezit is van de vereiste diploma's, maar wel klantcontact heeft, is hij, in de zin van de Wfd, aan te merken als een klantmedewerker zonder diploma. Dit betekent dat zijn deskundigheid geborgd dient te worden door een feitelijk leidinggevende en een adequate bedrijfsvoering. Als een medewerker de feitelijk leidinggevende is van zijn hiërarchisch leidinggevende, moet naast de inrichting van de bedrijfsvoering ook de positie van de feitelijk leidinggevende verder geformaliseerd te worden. Daarvoor moet de hiërarchisch leidinggevende contractueel vastleggen dat hij zich ten aanzien van vakinhoudelijke deskundigheid zal onderwerpen aan de instructies en beslissingen van de feitelijk leidinggevende en dat overtreding van deze afspraak kan leiden tot arbeidsrechtelijke maatregelen als ontslag of schorsing van de desbetreffende hiërarchisch leidinggevende.

Als de deskundigheid van een hiërarchisch leidinggevende zonder diploma met klantcontact is geborgd door middel van een feitelijk leidinggevende en bedrijfsvoering, wordt dit door de AFM als een verhoogd risico aangemerkt. In een dergelijke situatie wordt de hiërarchische structuur doorbroken en is de kans groter dat de beheersmaatregelen – die nodig zijn in het kader van de bedrijfsvoering – niet of onvoldoende werken.



## Bijlage 8 Geraadpleegde documenten

### Brondocumenten Wet financiële dienstverlening

Let op: De hieronder aangegeven vindplaatsen op internet kunnen wijzigen in verband met het verschijnen van nieuwe versies van wet- en regelgeving en herinrichting van de betreffende websites. Voor actuele vindplaatsen van documenten verwijzen wij naar de Wfd-sectie op de website van de AFM, [www.afm.nl/wfd](http://www.afm.nl/wfd)

#### Documenten te vinden op [www.minfin.nl/wfd](http://www.minfin.nl/wfd) via menu-optie 'Inwerkingtreding'

- Een overzicht van alle verplichtingen uit Wfd, Bfd en Vrijstellingsregeling waarin is aangegeven wanneer een financieel dienstverlener aan welke verplichtingen dient te voldoen

#### Documenten te vinden op [www.minfin.nl/wfd](http://www.minfin.nl/wfd) via menu-optie 'Documentatie'

*Publicatiedatum 16/11/2005:*

- Besluit financiële dienstverlening
- Toelichting bij Besluit financiële dienstverlening
- Overzicht van regelgevende bevoegdheden van de AFM
- Herkomst van normen in de Bfd
- Bijlage Deskundigheid
- Bijlage Berekening van de theoretische looptijd van doorlopend krediet
- Bijlage Boetes
- Bijlage Diploma's
- Vrijstellingsregeling Wfd
- Toelichting bij Vrijstellingsregeling Wfd

*Publicatiedatum 24/08/2004:*

- Nota naar aanleiding van het verslag Wet financiële dienstverlening

*Publicatiedatum 05/04/2004:*

- Wettekst Wet financiële dienstverlening + Bijlage Sanctionering
- Memorie van Toelichting Algemeen
- Memorie van Toelichting Artikelsgewijs
- Transponeringstabel EU-Richtlijn betreffende de verkoop op afstand van financiële producten aan consumenten
- Transponeringstabel EU-Richtlijn verzekeringsbemiddeling
  
- Aanbiedingsbrief (d.d. 1 april 2004); reactie van Minister van Financiën op advies van Raad van State – *via zoekterm 'FM 2003-1786 U' (= kenmerk van de aanbiedingsbrief) in 'snel zoeken'-veld linksboven in scherm*

#### Documenten te vinden op [www.afm.nl/wfd](http://www.afm.nl/wfd) via 'Wet- en regelgeving'

- Inwerkingtredingsbesluit Wfd en Bfd
- Nadere regeling financiële dienstverlening

## Vragen?

Indien u naar aanleiding van de informatie in deze brochure vragen heeft, dan kunt u onze website [www.afm.nl](http://www.afm.nl) raadplegen. Hier vindt u onder andere informatie over de AFM, de wet-en regelgeving en de veelgestelde vragen (FAQ's) over de Wet financiële dienstverlening.

Ook kunt u zich wenden tot één van de medewerkers van het team Wfd via telefoonnummer 0900 - 6800 680 (€ 0,35 per gesprek) of via [www.afm.nl](http://www.afm.nl)

Amsterdam, juni 2006